

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

Halfjaarrapportage oktober 2021

Monitor Invoering Omgevingswet

Halfjaarrapportage oktober 2021

Monitor Invoering Omgevingswet

Colofon

Document	Halfjaarrapportage Monitoring Invoering Omgevingswet oktober 2021
Datum	25-10-2021
Versie	1.0
Opsteller	Interbestuurlijke Monitoringoverleg Invoering Omgevingswet

Inhoud

Inleiding	5
Monitor Invoering Omgevingswet	5
Rapportage aan de hand van concrete criteria	5
Leeswijzer	8
Algemeen overzicht	10
Stand per criterium	10
Criterium 1: Omgevingsvisie	16
Criterium 1: Omgevingsvisie	17
Indicator inhoud	17
Indicator publicatie	18
Criterium 2: Omgevingsverordening	19
Criterium 2: Omgevingsverordening	20
Indicator inhoud	20
Indicator techniek	21
Indicator publicatie	21
Criterium 3: Projectbesluit	23
Criterium 3: Projectbesluit	24
Criterium 4: Omgevingsplan	26
Criterium 4: Omgevingsplan	27
Indicator proces	27
Indicator techniek	28
Criterium 5: Vergunningen en meldingen	30
Criterium 5: Vergunningen en meldingen	31
Criterium 5.1: Vergunningen en meldingen - techniek	32
Criterium 5.2: Vergunningen en meldingen - indieningsvereisten	34
Indicator inhoud indieningsvereisten	34
Indicator techniek	36
Indicator registratie indieningsvereisten	37
Criterium 5.3: Vergunningen en meldingen - proces	39
Criterium 5.4: Vergunningen en meldingen - beoordeling	43
Bijlage 1: Stand gemeenten opgedeeld naar grootteklasse	46
Stand gemeenten opgedeeld naar grootteklasse	47
Bijlage 2: Tabel stand per criterium in percentages	48
Criterium 1: Omgevingsvisie	49
Criterium 2: Omgevingsverordening	49
Criterium 3: Projectbesluit	50
Criterium 4: Omgevingsplan	50
Criterium 5: Vergunningen en meldingen	51

Inleiding

Monitor Invoering Omgevingswet

Het interbestuurlijke programma Aan de slag met de Omgevingswet heeft in zijn taakstelling de opdracht gekregen om de voorbereiding van de overheden op de invoering van de Omgevingswet te monitoren. Dit gebeurt vanuit het project Monitor Invoering Omgevingswet. In het project worden verschillende onderzoeken uitgevoerd en bronnen gevolgd om een beeld te krijgen van de voortgang van de invoering en de veranderingen die de wet binnen de overheid tot gevolg heeft. De monitor doet dit niet alleen voor de informatievoorziening van het Rijk in haar rol als stelselverantwoordelijke, maar ook ter ondersteuning van de koepels van de gemeenten, provincies, waterschappen en de rijkspartijen die de veranderopgaven bij hun achterban faciliteren.

Ieder halfjaar wordt een rapportage over de voortgang van de invoering opgesteld. De voorliggende oktober 2021 versie van de halfjaarrapportage is inmiddels al de 10^e halfjaarrapportage die in het kader van de monitoring van de invoering is gepubliceerd. De monitorrapportage wordt ook gebruikt voor het informeren van het parlement over de stand van de invoering in het land.

Mede op basis van de gerapporteerde uitkomsten in de vorige halfjaarrapportage gedateerd april 2021 is eind mei 2021 besloten om de invoeringsdatum van de Omgevingswet met een half jaar te verschuiven van 1 januari 2022 naar 1 juli 2022. In deze versie van de halfjaarrapportage zijn de minimale criteria en de aan de invoerende overheden ter beschikking gestelde roadmap-checklists, die deze ronde voor de rapportage zijn gebruikt, aangepast aan de nieuwe invoeringsdatum.

De halfjaarrapportage is één van de middelen om betrokkenen te informeren over de voortgang van de invoering. Zo publiceert het monitorteam maandelijks ook monitorgegevens over de aansluitingen op en het gebruik van het DSO en kunnen belanghebbenden bij het programma ADS en de koepels continu via online dashboards volgen hoe de voortgang bij alle organisaties met een invoeringsopgave vordert.

Rapportage aan de hand van concrete criteria

De halfjaarrapportage van de monitor doet verslag over de vraag hoe ver de bevoegde gezagen zijn met de voorbereidingen om op 1-7-2022 aan de wettelijke eisen van de Omgevingswet te voldoen. In 2019 is door de Programmaraad (PR) en Opdrachtgevend Beraad (OGB) een set criteria vastgesteld die aangeven wat er op invoeringsdatum minimaal af dient te zijn om aan de wettelijke vereisten van de Omgevingswet te voldoen. De indicatoren waarover verslag wordt gedaan zijn sindsdien op deze criteria gericht. De criteria zijn in nauwe samenwerking met de koepels VNG, IPO, Unie en de veranderorganisatie voor de rijksinstanties tot stand gekomen. De transitie naar een succesvol werkende Omgevingswet omhelst weliswaar meer dan alleen kunnen voldoen aan de wettelijke criteria op invoeringsdatum. Echter, gegeven het belang van een succesvolle start op de gewenste invoeringsdatum is er voor gekozen de monitoractiviteiten in de fase tot de invoeringsdatum vooral te richten op deze wettelijke vereisten. [De minister heeft de Tweede en Eerste Kamer over deze insteek geïnformeerd.](#)

De vijf criteria zijn:

1. Vanaf 1 juli 2022 hebben provincies en Rijk een vastgestelde omgevingsvisie die voldoet aan de eisen van de Omgevingswet (artikel 3.2 en 3.3 Ow). De omgevingsvisie is met behulp van de geldende standaard ontsloten via de landelijke voorziening¹. (Dit criterium noemen we hierna 'Omgevingsvisie')
2. Vanaf 1 juli 2022 heeft een provincie een vastgestelde omgevingsverordening die voldoet aan de eisen van de Omgevingswet (hoofdstuk 7 van het Besluit kwaliteit leefomgeving). De omgevingsverordening is met behulp van de geldende standaard ontsloten via de landelijke voorziening². (Dit criterium noemen we hierna 'Omgevingsverordening')
3. Als een rijkspartij, provincie of waterschap een projectbesluit vaststelt dan stellen zij deze vanaf 1 juli 2022 vast conform de eisen van de Omgevingswet (Het projectbesluit voldoet aan hoofdstuk 9 van het Besluit kwaliteit leefomgeving). Tijdens de overgangsfase hoeft het projectbesluit het omgevingsplan niet te wijzigen. (Dit criterium noemen we hierna 'Projectbesluit')
4. Als een gemeente een omgevingsplan wil wijzigen, dan stelt de gemeente deze wijziging vanaf de invoeringsdatum vast conform de eisen van de Omgevingswet. Het gewijzigde deel van het plan voldoet aan de provinciale instructieregels en aan de instructieregels uit hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De wijziging wordt met behulp van de geldende standaard ontsloten via de landelijke voorziening³. (Dit criterium noemen we hierna 'Omgevingsplan')
5. Vergunningen en meldingen:
  - 5.1. Vanaf 1 juli 2022 is het bevoegd gezag (en/of haar uitvoeringsorganisatie) in staat om conform de daarvoor geldende standaard een aanvraag of melding (art. 14.1 Ob) vanuit de landelijke voorziening te ontvangen⁴. (Dit criterium noemen we hierna 'Vergunningen en meldingen - techniek')
  - 5.2. Vanaf 1 juli 2022 stellen provincie, waterschap en gemeente de informatie beschikbaar die nodig is om een aanvraagformulier in de landelijke voorziening samen te kunnen stellen, waarin ook de door hen gestelde indieningsvereisten zijn meegenomen. (Dit criterium noemen we hierna 'Vergunningen en meldingen - indieningsvereisten')
  - 5.3. Vanaf 1 juli 2022 is het bevoegd gezag (en/of haar uitvoeringsorganisatie) voorbereid op de gewijzigde vergunningenprocedure conform de eisen van de Omgevingswet. Hieronder valt het kunnen verwerken van een enkelvoudige en een meervoudige aanvraag⁵. (Dit criterium noemen we hierna 'Vergunningen en meldingen - proces')
  - 5.4. Vanaf 1 juli 2022 is het bevoegde gezag (en/of haar uitvoeringsorganisatie) in staat om aanvragen voor omgevingsvergunningen te beoordelen conform de eisen van de Omgevingswet⁶. (Dit criterium noemen we hierna 'Vergunningen en meldingen - beoordeling')

We rapporteren over alle overheden waarop een criterium van toepassing is in hun rol als bevoegd gezag voor het nemen van besluiten onder de Omgevingswet. De monitor maakt gebruik van verschillende bronnen om te kunnen volgen of de verschillende overheden al voor inwerkingtreding aan deze criteria voldoen. Daarbij wordt zoveel mogelijk uitgegaan van formele, objectieve bronnen zoals geregistreerde aansluitingen op de verschillende DSO-LV-

¹ **Omgevingsvisie:** Per 1-7-2022 wordt een Omgevingsvisie opgesteld met de STOP-TPOD- standaard, via de reguliere infrastructuur voor officiële publicaties gepubliceerd in het elektronische publicatieblad van het desbetreffende orgaan en ontsloten via DSO-LV. Een vóór 1-7-2022 vastgestelde omgevingsvisie kan nog op grond van de Wet ruimtelijke ordening worden gepubliceerd op www.ruimtelijkeplannen.nl met gebruikmaking van de IMRO-standaard. Ontsluiting van de informatie uit de visie in DSO-LV vindt in dat geval plaats met gebruikmaking van de overbruggingsfunctie.

² **Omgevingsverordening:** Een Omgevingsverordening wordt opgesteld met de STOP-TPOD-standaard en bekend gemaakt via de landelijke voorziening.

³ **Wijziging Omgevingsplan:** Een wijziging van een Omgevingsplan wordt opgesteld met de STOP-TPOD-standaard, bekend gemaakt via de LVBB en ontsloten via DSO-LV.

⁴ **Ontvangen aanvraag of melding:** Voor het ontvangen van een aanvraag of melding wordt gebruik gemaakt van de Standaard Aanvragen en Meldingen (STAM).

⁵ **Beoordelingstermijn:** Beoordeling van een aanvraag vindt binnen 8 weken plaats voor besluiten anders dan art 10.24 Omgevingsbesluit. Bij een meervoudige aanvraag is het bevoegd gezag dat de aanvraag behandelt, voorbereid op het inwinnen van advies van het bestuursorgaan dat bevoegd gezag geweest zou zijn, als de activiteit los (enkelvoudig) aangevraagd zou zijn.

⁶ **Beoordeling aanvraag omgevingsvergunning:** De beoordeling van een aanvraag voor een omgevingsvergunning voldoet tenminste aan de instructieregels uit hoofdstuk 8 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dat betekent dat aanvragen voor een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit ook dienen te voldoen aan de instructieregels voor het omgevingsplan.

onderdelen en officiële publicaties van omgevingsdocumenten. Daarnaast komt een deel van de informatie van projectleiders en programmamanagers bij de bevoegde gezagen zelf. De gebruikte bron is in het vervolg van deze rapportage per indicator vermeld.

Bij een aantal criteria maken we gebruik van online checklists per bevoegd gezag. Via deze checklists ziet ieder bevoegd gezag continu welke mijlpalen men dient te halen en wanneer die afzonderlijke mijlpalen afgerond dienen te zijn om op 1-7-2022 effectief met het DSO en de Omgevingswet te kunnen werken. Het gaat dan in ieder geval om de mijlpalen uit de het interbestuurlijke planningsoverzicht [Route 2022](#). De koepels hebben deze interbestuurlijke roadmap zelf aangevuld met andere mijlpalen die voor de implementatie binnen hun sector relevant zijn.

De bevoegde gezagen kunnen, zodra ze een mijlpaal hebben afgerond, in de checklists aangeven dat de mijlpaal is afgerond. Als een mijlpaal nog niet is gehaald, kunnen ze aangeven wanneer ze denken die mijlpaal af te ronden⁷. Daarnaast kunnen ze ook aangeven welke knelpunten ze tegenkomen bij het realiseren van de mijlpaal. Deze manier van monitoren maakt het mogelijk om – indien overheden hun checklist regelmatig updaten - continu in plaats van halfjaarlijks zicht te houden op de voortgang van de invoering.

Voor deze halfjaarrapportage is de stand van de realisatie van mijlpalen per organisatie gebruikt op peildatum vrijdag 1 oktober 2021. Op dat moment hadden 21 van de 21 waterschappen (100%) en 8 van de 11 rijkspartijen (73%) met een implementatie-opgave de checklist in de maand september 2021 minimaal één keer nagelopen en geupdate⁸. Bij de gemeenten hebben 192 (54%) van de 352 gemeenten de checklist geheel opnieuw ingevuld en nagelopen en 49 (14%) gemeenten deels⁹. Het IPO heeft deze ronde een eigen vragenlijst onder haar leden uitgezet. Alle provincies (100%) hebben op deze vragenlijst gereageerd.

Het gebruik van de checklists door gemeenten onderverdeeld naar de verschillende grootteklassen is als volgt:

OMVANGCATEGORIE	WERKELIJK AANTAL GEMEENTEN 2021	RESPONS OKTOBER 2020	INGEVULDE CHECKLISTS PER MAART 2021	GEACTUALISEERDE CHECKLISTS PER EIND SEPT. 2021		RESPONS-PERCENTAGE SEPT. 2021
				GEHEEL	DEELS	
Minder dan 5.000 inwoners	5	5	3	2		40%
5.000 tot 10.000 inwoners	9	9	7	3	2	56%
10.000 tot 20.000 inwoners	64	62	47	33	10	67%
20.000 tot 50.000 inwoners	188	174	142	106	19	66%
50.000 tot 100.000 inwoners	55	51	45	29	10	71%
100.000 tot 150.000 inwoners	13	13	11	8	3	85%
150.000 tot 250.000 inwoners	14	14	13	9	4	93%
250.000 inwoners of meer	4	4	2	2	1	75%
Totaal	352	332	270	192	49	68%

⁷ Indien een afrondingsdatum is opgegeven, dan veronderstellen we dat de organisatie de afronding van de mijlpaal in voorbereiding heeft.

⁸ Dit betekent niet dat al deze organisaties ook een resultaat bij alle mijlpalen hebben ingevuld. Indien een mijlpaal die van belang is voor één van de criteria niet is ingevuld of indien de organisatie de eigen checklist in de maand september 2021 niet heeft gescreend op updates, dan is die organisatie in de grafieken over dat criterium meegeteld in de met de kleur grijs aangeduide categorie (nog niet aan de slag of geen zicht op de status).

⁹ Bij de gemeenten kan de respons hierdoor per indicator verschillen. Indien een gemeente bij een mijlpaal in de maand september 2021 niets heeft ingevuld/aangepast in de checklist, dan wordt de gemeente voor de aan de mijlpaal gekoppelde relevante indicator meegeteld in de met de kleur grijs aangeduide categorie (nog niet aan de slag of geen zicht op de status).

De overzichten over de voortgang op de mijlpalen zijn continu en realtime beschikbaar voor de afzonderlijke koepels en Regionale Implementatiecoaches Omgevingswet (RIO's). Een maandelijks geactualiseerd overzicht van de voortgang op de belangrijkste mijlpalen uit de Route 2022 bij de gemeenten, provincies, waterschappen en rijkspartijen is te vinden op [de website van het programma Aan de slag met de Omgevingswet](#). Vergelijkbare overzichten over de stand bij de eigen achterban worden ook ter beschikking gesteld aan de koepels van de omgevingsdiensten en de veiligheidsregio's¹⁰. Voor de huidige ronde hebben enkele koepels hun roadmap op onderdelen aangepast ten opzichte van de roadmaps die voor de uitvraag in de vorige halfjaarrapportage zijn gebruikt.

Leeswijzer

Deze rapportage behandelt per criterium de mate waarin de verschillende overheden op het meest recente moment van meten voldoen. Aan het begin van ieder hoofdstuk is een schematisch overzicht opgenomen over de stand van zaken bij iedere overheid op het criterium waarop de voortgang wordt gemonitord. Sommige criteria worden met meerdere indicatoren gemeten. Ieder criterium/indicator bevat een grafische weergave die met maximaal vier kleuren de stand van zaken op dat criterium weergeeft. De kleuren zijn:

- **donkergroen:** dat staat voor hoeveel procent van de overheden in de bestuurslaag al voldoet;
- **lichtgroen:** dat staat voor hoeveel procent van de overheden in de bestuurslaag bezig zijn met voorbereidingen (zowel in uitvoering als gepland);
- **grijs:** het percentage overheden in de bestuurslaag dat nog niet aan de slag is om aan het criterium te voldoen of waar de monitor nog geen zicht heeft op de status.
- **wit:** het percentage overheden dat aangeeft dat dit criterium voor hen niet van toepassing is. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren omdat ze de uitvoering hebben uitbesteed aan een behandeldienst zoals hun omgevingsdienst of ambtelijke samenwerkingsorganisatie.

Organisaties die nog geen gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid om via hun checklist de stand op hun mijlpalen te delen worden meegeteld in de categorie 'nog onbekend' (met de kleur grijs weergegeven in de grafieken).

Voor de meeste instrumenten geldt dat als een bevoegd gezag er mee wil kunnen werken steeds vier aspecten geregeld moeten zijn, die wij met behulp van indicatoren volgen:

- **inhoud:** Deze indicator geldt alleen voor de omgevingsvisies, omgevingsverordeningen en de indieningsvereisten. We meten bij de visies en verordeningen het moment waarop het eindresultaat door het bestuur is vastgesteld en het besluit gepubliceerd is in het elektronische publicatieblad van het desbetreffende orgaan. We veronderstellen dat de inhoud voldoet aan de wet op het moment van vaststellen door het daartoe bevoegde orgaan. Bij de indieningsvereisten kijken we alleen naar het beschikbaar zijn van de daarvoor relevante toepasbare regels;
- **proces:** Deze indicator wordt gebruikt bij de criteria waarbij een organisatie straks iets moet kunnen (ze moeten in staat zijn om...). Dat gaat om proces in de brede zin. Je moet niet alleen je proces aangepast hebben, maar ook de kennis en competenties hebben om het te kunnen;
- **techniek:** de inhoud moet op de juiste wijze en conform de juiste standaarden in de landelijke voorziening (DSO-LV) kunnen worden ingevoerd, aangepast of opgehaald. Daarbij kijken we naar:
  - is de relevante standaard beschikbaar;
  - hebben de softwareleveranciers hun producten hierop aangepast ofwel kunnen overheden de beschikking hebben over de software die ze moeten gaan gebruiken (dit wordt niet in de monitor gevolgd);
  - hebben de overheden met succes een koppeling weten te maken met het DSO-LV.

¹⁰ Omdat er geen minimale wettelijke eisen worden gesteld aan de omgevingsdiensten en veiligheidsregio's maakt de voortgang van de invoering bij deze organisaties geen onderdeel uit van deze halfjaarrapportage, anders dan via de duidingen door gemeenten en provincies bij een aantal van de voor hen relevante minimale criteria.

Algemeen overzicht

Stand per criterium

CRITERIUM	RIJK (Wisselend tussen 1 en 11)	PROVINCIES (12)	WATERSCHAPPEN (21)	GEMEENTEN (352)
1 Omgevingsvisie	100%	16% 84%		
2 Omgevingsverordening		100%		
3 Projectbesluit	100%	100% +83%	67% 33% +4%	
4 Omgevingsplan				4% 89% 7%
5 Vergunningen & meldingen				
5.1 Techniek	20% 10% 70% +10%	8% 8% 84% +26%	4% 10% 86% +10%	9% 17% 74% +21%
5.2 Indieningsvereisten		8% 92%	19% 81% +24%	6% 84% 10% +7%
5.3 Proces	100%	8% 84% 8% +8%	86% 14% +4%	38% 57% 5% +4%
5.4 Beoordeling	89% 11%	17% 58% 25% +25%	76% 24% +5%	40% 51% 9% +2%

N.v.t.
  Nog onbekend
  In voorbereiding
  Voldoet
  Stijging van het aantal organisaties dat voldoet t.o.v. de vorige meting in procentpunten

Hoewel de officiële productie-omgeving van het DSO-LV inmiddels beschikbaar is¹¹, wordt net als bij de vorige rapportage de aansluiting van overheden op de pre-productie-omgeving (oefen-omgeving) van het DSO-LV gevolgd om te bepalen of overheden voldoen aan de indicatoren.

- *publicatie*: het vastgestelde instrument moet - indien relevant - ook conform de juiste standaarden openbaar gemaakt worden.

Per criterium en per overheid kan het verschillen of een organisatie op de invoeringsdatum al aan alle vier de aspecten moet voldoen.

Als een criterium met meerdere indicatoren wordt gemeten, zijn de scores per indicator in de samenvattende overzichten aan het begin van ieder hoofdstuk gecombineerd tot één score voor het criterium. Alleen als een organisatie alle indicatoren van het criterium heeft gehaald, wordt dit in de totaalscore voor het criterium als groen zichtbaar gemaakt. Als aan één of meer onderdelen van het criterium nog niet volledig is voldaan, is dit zichtbaar als lichtgroen. En indien op nog geen enkele indicator zekerheid over of inzicht in de status bestaat, verschijnt deze organisatie in de totaalscore voor het criterium als grijs.

Per criterium hebben de betrokken koepels de monitorresultaten beoordeeld. Hun duiding van de uitkomsten is telkens opgenomen binnen een kader zoals ook rond deze tekst is opgenomen.

Lezers kunnen meer achtergrondgegevens, dwarsdoorsneden, analyses en onderliggende onderzoeksrapporten terugvinden op de [website van het programma Aan de slag met de Omgevingswet](#). Een deel van de indicatoren over de aansluitingen op het DSO wordt wekelijks geupdate en is te volgen op de speciale pagina op deze website over [de aansluitmonitor](#).

Algemeen beeld rijkspartijen

De implementatie-opgave verschilt van partij tot partij. Wat betreft de werkzaamheden die partijen zelf in de hand hebben om gereed te zijn voor de inwerkingtreding bestaat voldoende vertrouwen. Rijkspartijen zijn zelf vol op stoom. Gezamenlijk heeft het serviceteam Rijk voor de publicatie van rijksregelgeving inmiddels ook software verworven. Met een draaiend team en een goedgekeurd jaarplan 2022 staat het Rijk gesteld om rijksregels via het DSO te kunnen aanpassen. Wel bestaan er bij departementen nog inhoudelijke interpretatievraagstukken over wet- en regelgeving waardoor uitvoeringspartijen zoals ProRail (onduidelijke verdeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden bij spoorwegemplacements) en Defensie (bijvoorbeeld helderheid over juridische interpretatieverschillen, zoals omslag/overslag gevaarlijke stoffen) praktische problemen voorzien.

Inmiddels komen zo vlak voor de inwerkingtreding voorbereidingen van alle bevoegd gezagen en de digitalisering bij elkaar in een keten die geheel moet werken. Hier bestaan duidelijke zorgen over. De belangrijkste zorgen betreffen het opleveren van een werkend en een met rijksregelgeving gevuld DSO-LV. Vanaf oktober (relatief kort voor inwerkingtreding) kunnen rijkspartijen feitelijk vaststellen of dit gelukt is. De fase van eerst zien en dan geloven is aangebroken. Het zelf kunnen oefenen met vergunningsverlening is pas hierna goed mogelijk. Wanneer is mede afhankelijk van het verwerken van bevindingen. Dit kan er toe leiden dat dit pas mogelijk is aan het einde van het vierde kwartaal van 2021. Dan kunnen rijkspartijen ook vaststellen of zij als onderdeel van een grotere keten er klaar voor zijn. In die grotere ketens spelen daarnaast ook nóg enkele ketenafhankelijkheden om succesvol te zijn:

¹¹ Organisaties kunnen vanaf medio 2021 in principe functioneel aansluiten op de productie-omgeving. Technisch aansluiten kan al vanaf 1 april 2021.

- Om mee te doen bij meervoudig vergunnen moeten óók andere overheden hun vergunningverlening op orde hebben, op het vlak van aansluiten op het DSO-LV, gepubliceerde decentrale regelgeving en VTH-werkprocessen. Voorbereidingen verschillen van overheid tot overheid en uit de monitor blijkt dat dit nog niet overal op orde is.
- Rijkspartijen zijn vaak ook initiatiefnemer en daardoor afhankelijk van vergunningsverlening die in de gehele keten op orde moet zijn. Voor rijkspartijen belangrijke omvangrijke sectoren in de economie en het maatschappelijk middenveld hebben diezelfde afhankelijkheid van een werkende keten.

Inmiddels is interbestuurlijk oefenen van complexere meervoudige VTH-casussen volop in voorbereiding om te starten vanaf oktober. Hiervoor worden deelaspecten uitgediept, zoals leges, de samenhang tussen het projectbesluit en het omgevingsplan, het halen van doorlooptijden, en goed inrichten van toezicht en handhaving. Het is van belang snel te kunnen starten met ook digitaal oefenen naast het oefenen zonder techniek omdat de tijdfactor begint op te spelen. Na een testfase is 'eigen' en onderlinge interbestuurlijke oefentijd nodig om vast te stellen of deze gehele keten werkt. Er is ook nog tijd nodig om gebreken die blijken, via een feedbackloop terug te geven aan relevante partijen en op te lossen. Eventuele *workarounds* zullen dan nog ingericht moeten worden als zaken niet direct zijn op te lossen. Er is ook nog tijd nodig om werkafspraken door lijnorganisaties in alle regio's te laten doorleven. Rijkspartijen hebben kortom veel werk voorbereid dat alleen in gang gezet kan worden als de bovenstaande schakels in de keten op korte termijn worden gedicht¹².

Algemeen beeld provincies

De provincies hebben zich gecommitteerd aan de datum inwerkingtreding van 1-7-2022. Alle inspanningen van provincies en hun leveranciers zijn erop gericht die datum dan ook te halen. In tegenstelling tot gemeenten en waterschappen, hebben de provincies beperkt overgangsrecht. Dat betekent onder andere dat op 1-7-2022 de omgevingsverordeningen van kracht moeten zijn en dus dat de basale functionaliteiten van DSO moeten werken. Er zijn grote onderlinge afhankelijkheden in het stelsel en de periode van oefenen, testen/beproeven en inregelen moet nu gaan beginnen. De komende tijd moeten nog stappen gezet worden richting verantwoorde inwerkingtreding. Provincies spannen zich gezamenlijk met de partners in om gesignaleerde knelpunten op te lossen.

Provincies hebben tijdens het Bestuurlijk Overleg van 26 mei aangegeven te hechten aan verantwoorde inwerkingtreding. Dit betekent dat zij in staat moeten worden gesteld hun eigen werkprocessen op orde te brengen en de dienstverlening aan burgers en bedrijfsleven te garanderen. Door het ontbreken van overgangsrecht en de nog relatief korte periode tot inwerkingtreding, is oefenen in feite inregelen en daarmee niet vrijblijvend: de ontwerpverordeningen moeten worden ingevoerd in het DSO, de tijd van proberen of het lukt is voorbij. Het is normaal onderdeel van dit proces dat er tijdens het inregelen knelpunten optreden zonder van tevoren te kunnen weten wat en wanneer. Op het moment dat deze knelpunten zich voordoen, zullen er afwegingen worden gemaakt over inzet van schaarse capaciteit en dat zal mogelijk ten koste gaan van bijvoorbeeld de kwaliteit.

Het publiceren van een provinciale verordening blijft een complex traject waarin nog veel foutmeldingen optreden en dat daarnaast op dit moment ook nog veel handwerk en doorzettingsvermogen vereist. We zien hierin vooruitgang:

- Het is gelukt om op de PRE-omgeving van het DSO de ontwerpverordeningen van zeven provincies te publiceren. De mate van complexiteit en volledigheid van deze verordeningen verschilt. De uitdaging is nu om te komen tot het publiceren van volledige verordeningen, inclusief de complexe geometrieën, toelichting en/of pdf's.
- Van de provincie Zeeland is de ontwerpverordening handmatig op de productieomgeving gepubliceerd, met als doel om functioneel aan de voorkant te laten zien hoe een verordening er in het DSO uitziet.

Provincies publiceren hun ontwerpverordeningen nog niet via de eigen aansluiting. Zij gebruiken hiervoor de aansluiting van de betrokken leveranciers omdat op die manier de foutmeldingen sneller geanalyseerd en opgelost kunnen worden.

Provincies zijn voor het uitvoeren van hun werkzaamheden afhankelijk van de landelijke voorzieningen van het DSO. Provincies zien dat er elk kwartaal nog stappen worden gezet om de voorzieningen te verbeteren, zoals het toevoegen van functionaliteiten om te kunnen oefenen, maar dat nog niet aan alle afspraken over collectieve voorwaarden is voldaan. Om op een goede manier te kunnen oefenen en inregelen, is het nodig dat dit wel gebeurt. Het gaat om de volgende voorwaarden:

- PDF's en geometrieën van grote aantallen werkingsgebieden zijn standaard onderdeel van de provinciale verordeningen. Het DSO kan deze nu nog niet publiceren. Een oplossing hiervoor is noodzakelijk om grootschalig te kunnen inregelen en oefenen.
- De pre-omgeving wordt vanaf oktober gebruikt voor het grootschalig oefenen. Hiervoor is het noodzakelijk dat deze omgeving stabiel is, dus grote aantallen bezoekers tegelijk aankan, een goede performance heeft en niet uit de lucht wordt gehaald voor wijzigingen.
- Voorafgaand aan het oefenen is alle content uit het DSO verwijderd. Voor de provincies betekent dit dat omgevingsverordeningen opnieuw moeten worden aangeboden. Dit vraagt wederom inspanning van de provincies en hun leveranciers. Om goed te kunnen oefenen, is het noodzakelijk dat de verordeningen begin november weer gepubliceerd zijn via het DSO. Voor provincies is dit een belangrijk ijkpunt in het kunnen werken met DSO en het goed kunnen benutten van de 6 maanden oefen- en inregeltijd.
- Provincies moeten naast de visie en de verordening ook kunnen oefenen en werken met andere omgevingsdocumenten als het projectbesluit en het programma. Dit betekent dat deze instrumenten zowel door DSO-LV als de software van de leverancier ondersteund moeten worden.

Op het moment van schrijven van deze duiding zijn de problemen onderkend en wordt er gezamenlijk aan gewerkt om tijdige invulling van bovenstaande voorwaarden mogelijk te maken.

De tijd tot 1-7-22 is beperkt en er moet nog veel gebeuren. Vertraging in het beschikbaar komen van delen van de landelijke voorzieningen - STOP-standaard - heeft weerlag gehad op de ontwikkeling van software voor planvorming en dus op de werkzaamheden van provincies. Pas wanneer de omgevingsverordeningen in het DSO staan, kunnen provincies echt stappen zetten met het implementeren en testen van toepasbare regels in de keten en met eindgebruikers en vervolgens met het verder inrichten van de VTH-keten. Provincies zijn gestart met het maken van samenwerkingafspraken met de ketenpartners. Ook dit is een complex en tijdrovend traject vanwege het grote aantal partners en de verschillende fases waarin zij zich bevinden. Met het inregelen van de processen in het DSO en het oefenen hiermee zal duidelijker worden hoe de werkafspraken er concreet uit moeten gaan zien.

Zoals aangegeven geldt voor alle samenwerkende partijen, en dus ook voor provincies, dat we werken in een context van schaarse capaciteit en een zeer krappe markt voor de gevraagde expertise. Zowel bevoegd gezagen en hun uitvoeringsdiensten als leveranciers staan onder druk. Het is daarom blijvend belangrijk dat alle betrokken partijen beschikken over een duidelijke, vaststaande planning t.a.v. van het DSO. Tevens is het essentieel dat in gezamenlijkheid wordt gekeken naar effectieve inzet van schaarse capaciteit.

Provincies vinden inwerkingtreding van de wet belangrijk gezien de grote maatschappelijke opgaven waar Nederland voor staat, zoals klimaat/energietransitie, stikstof en woningbouw, en de bijdrage die de Omgevingswet kan leveren in het aanpakken van deze opgaven. Tegelijkertijd zijn provincies ervan overtuigd dat pas door het werken met de wet in de praktijk zal blijken of systemen werken zoals bedacht en processen lopen zoals voorzien. Vast staat dat er dingen zullen misgaan en kinderziektes zullen optreden. We zijn dus bij inwerkingtreding nog niet klaar en er zullen verdere verbeteringen nodig zijn. Als de basis op orde is, hebben provincies er vertrouwen in dat het risico beheersbaar is en gaan zij voor de datum van 1-7-2022. De ingangsdatum van 1-7-2022 is daarbij voor de provincies niet het eindpunt van het DSO maar een start op weg naar een eindambitie conform de afspraken die hierover gemaakt zijn.

¹² Zie ook de toelichting op de context van deze duiding door de rijkspartijen die is opgenomen op [pagina 15](#) van de rapportage.

Algemeen beeld waterschappen

De voortgangsrapportage geeft een herkenbaar beeld van hoe de waterschappen er negen maanden voordat de Omgevingswet in werking treedt met hun voorbereidingen voor staan. Heel belangrijk is dat de voortgangsrapportage laat zien dat het vertrouwen van de programmamanagers dat het eigen waterschap tijdig gereed zal zijn met het implementeren van de verplichtingen Omgevingswet onverminderd groot is. Dat neemt niet weg dat ook de waterschappen nog veel zullen moeten doen en dus hard moeten doorwerken om op 1 juli 2022 zo ver te zijn. Inwerkingtreding op 1 juli 2022 vraagt de onverminderde inzet en energie van alle partijen en dus ook van de waterschappen.

In het afgelopen halfjaar, sinds het uitkomen van de vorige halfjaarrapportage dus, lag de focus van de waterschappen vooral op de techniek voor het kunnen ontvangen van vergunningen en meldingen, voor het kunnen publiceren van de waterschapsverordening en het projectbesluiten en voor het in DSO-LV brengen van toepasbare regels. Deze focus was nodig om als waterschappen volwaardig deel te kunnen nemen aan het op grote schaal, door een groot aantal partijen tegelijk, oefenen met het Digitaal Stelsel Omgevingswet, waarmee in oktober 2021 is gestart. De voortgangsrapportage laat zien dat deze focus rendement heeft gehad: de waterschappen laten een grote vooruitgang zien in hun scores op de 'technische criteria' die in deze rapportage in beeld worden gebracht. Tijdens de oefenfase met het DSO, die in oktober 2021 is begonnen, moet blijken of DSO-LV ver genoeg is ontwikkeld. Voor de waterschappen zijn hier de belangrijkste elementen de stabiliteit en gebruiksvriendelijkheid alsmede de vraag of DSO-LV de waterschapsverordening, met de daarmee samenhangende grote geo-bestanden, in voldoende mate ondersteunt.

De nadruk die de waterschappen op de techniek hebben gelegd verklaart dat er op de criteria die meer procesmatig van aard zijn door de waterschappen in het afgelopen halfjaar minder grote stappen zijn gezet. Op redelijk korte termijn verschuift de focus van de waterschappen weer meer richting processen, procedures en competenties, zodat er op de criteria die daarop betrekking hebben weer meer vooruitgang zal worden geboekt. De waterschappen verwachten dat zij op de datum van inwerkingtreding van de wet aan alle wettelijke eisen die op dat moment gelden zullen voldoen. De halfjaarrapportage herbevestigt daarmee dat de waterschappen goed op koers liggen om de verplichtingen van de wet tijdig te implementeren.

Algemeen beeld gemeenten

Respons

De respons van gemeenten op de uitvraag van de halfjaarlijkse monitor is lager dan bij de uitvraag van een half jaar geleden. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat er op een andere wijze is uitgevraagd (zie volgende alinea's). Er zijn steeds meer inspanningen nodig om te komen tot een hoge respons. De bereidheid van gemeenten om de monitor in te vullen, lijkt af te nemen. Het invullen wordt ervaren als een administratieve verplichting (waar zij zelf maar weinig baat bij hebben) en kost tijd, die bij gemeenten schaars is. Van de 352 gemeenten, heeft 55% de uitvraag voor de halfjaarlijkse monitor (relevante minimale criteria) deze keer volledig ingevuld en 14% deels. 31% heeft de checklist niet ingevuld.

Andere wijze van uitvragen

In de vorige halfjaarlijkse monitor was (voor uitstel IWT naar 1 juli 2022) de grondslag voor de uitvraag de geldende Roadmap Route 2022. Deze roadmap kende een procesmatige benadering. We kregen van diverse gemeenten de feedback dat deze planning en bijbehorende mijlpalen niet (altijd) aansloten bij de planning van gemeenten. Op basis van deze feedback hebben we de lijst met minimale acties centraal gesteld in onze uitvraag [lijst met minimale acties](#). Een resultaatgerichte uitvraag in plaats van een proces-ingestoken uitvraag.

Context gemeenten

De gemeentelijke cijfers in deze monitor moeten binnen een bepaalde context worden beschouwd. Er zijn bepaalde aspecten die mogelijk kunnen verklaren waarom de cijfers in deze monitor zijn, zoals ze zijn. Deze monitor is (deels) ingevuld door 241 gemeenten, 68% van het totaal. In de grafieken staan de absolute percentages weergegeven. In de duiding gaan we uit van de relatieve percentages (percentage ten opzichte van het totaal aan respondenten bij de betreffende vraag). We doen dit omdat er anders een vertekend beeld kan ontstaan.

Vertrouwen

Van alle 352 gemeenten heeft 61% deze vraag ingevuld. Als we kijken naar het relatieve percentage, dan geeft 25% van de respondenten aan vertrouwen te hebben om op tijd klaar te zijn met de huidige inspanningen. 50% geeft aan vertrouwen te hebben met extra inspanningen en is dat inmiddels aan het organiseren. 18% moet meer doen dan gedacht en moet dat nog in gang zetten. 7% verwacht niet op tijd klaar te zijn.

Capaciteit

Het aantal aanvragen voor (standaard)initiatieven die gemeenten ontvangen is op dit moment hoog. Ontwikkelaars willen nog onder de huidige regels buitenplanse activiteiten in procedure brengen. Het vraagt grote capaciteit bij gemeenten om alle aanvragen te verwerken. Dit gaat ten koste van de implementatie van de Omgevingswet. Gemeenten ervaren daarnaast een krapte aan capaciteit, zowel in de eigen organisatie als bij dienstverleners in de markt. We zien bij veel gemeenten dat een groot deel van de activiteiten gepland staat in het tweede kwartaal van 2022. Daarmee kan het risico ontstaan dat deze groep gemeenten na inwerkingtreding problemen kan ondervinden in haar dienstverlening.

Financiële druk

De in de vorige monitor geschetste financiële druk bij gemeenten blijft aan de orde. Beschikbare financiële middelen voor implementatie zijn (mede vanwege de beslissingen tot uitstel in 2020 en in 2021) en de druk op andere domeinen veelal beperkt.

Meer kennis en inzicht op werkende keten

Nu gemeenten langer en in meer detail bezig zijn met de implementatie is er meer kennis en inzicht opgedaan over wat de Omgevingswet en het DSO inhouden. Hierdoor ontstaat bij alle partijen meer 'bewustwording' wat er daadwerkelijk op detailniveau (nog) moet gebeuren. Met het dichterbij komen van de datum inwerkingtreding, groeit het besef dat er minder marge is voor uitloop. Denk hierbij aan uitloop voor het maken van toepasbare regels, het inregelen van behandeldiensten en van samenwerkingsafspraken maken met ketenpartners. De komende periode wordt het inregelen en beproeven van deze aspecten een belangrijke factor.

Afhankelijkheid DSO-LV en softwareleveranciers

Naast deze 'awareness' voor werkende ketens constateren we een sterke afhankelijkheid van de landelijke voorzieningen (LVBB en DSO-LV) en de software waarover gemeenten moeten beschikken. Vertraging in het beschikbaar komen van delen van de landelijke voorzieningen - STOP-standaard - heeft weerslag op de ontwikkeling van software voor planvorming en dus op het beschikbaar komen hiervan voor gemeenten. Gemeenten ondervinden hinder bij het oefenen doordat DSO-LV nog onvoldoende robuust en stabiel is. Ook worden nog regelmatig aanpassingen gedaan. Dit kan ook voor aansluitproblemen met de lokale software zorgen.

Ondersteuning gemeenten

Vanuit VNG, Omgevingsdienst NL en de RIO's blijven we gemeenten en hun uitvoeringsdiensten ondersteunen en faciliteren bij hun implementatie opgave. Het betreft hier implementatie-ondersteuning op basis van de interbestuurlijke Roadmap Route 2022 en de minimale acties.

Context per 20 oktober op de duiding van de voortgangsmonitor uitgevoerd in september bij rijkspartijen

In september constateerden rijkspartijen een grote afhankelijkheid van een werkend en gevuld DSO om van start te kunnen met testen en daarna oefenen. Vanaf begin oktober is een belangrijke release van de landelijke voorziening van het DSO opgeleverd. Ook zijn Rijksregels en beperkingengebieden geladen, inclusief de juiste instellingen zodat elke 'regel' gekoppeld is aan de correcte rijkspartij. Dit zorgt ervoor dat vergunningsaanvragen idealiter terecht moeten kunnen komen in het zaakstelsel van de juiste rijkspartij.

Vanaf begin oktober testen rijkspartijen individueel, gezamenlijk én met decentrale overheden in hoeverre dit ook het geval is en volstaat. Het doel is in het vierde kwartaal alle issues die nog blijken opgelost te hebben zodat vanaf januari 2022 omvangrijke lijnorganisaties kunnen gaan oefenen. De nieuwe testfase wordt weer net zo lastig als de vorige fase en is een cruciale stap op weg naar de inwerkingtreding.

Na twee weken aan de slag zijn met testen en kijken naar het inrichten van werkprocessen, nemen rijkspartijen tijdens bijna dagelijks testen waar dat checken, oriënteren, aanvragen en samenwerken aan vergunningsaanvragen op het beoogde testniveau functioneert. Er zijn zoals verwacht veel bevindingen zoals een verkeerde instelling bij een rijkspartij voor een bepaalde regel; een STAM-koppeling waar wat aan moet gebeuren (o.a. het operationaliseren van de nieuwe 2.0 standaard), bijlages die in het eigen zaakstelsel niet aankomen, of Natura2000 bestanden die (cf planning) nog niet geheel in het DSO zijn geüpload. De verwachting is dat meer issues zullen gaan blijken. Dit soort bevindingen zijn alleen te doen door het concrete testen dit vierde kwartaal. Ze worden gemeld en aangepakt.

Het tempo van het oplossen van alle issues – waarover na twee weken testen nog geen afgerond beeld bestaat – wordt cruciaal. Dit is belangrijk zodat de bij sommige rijkspartijen omvangrijke lijnorganisaties per januari 2022 daadwerkelijk kunnen starten met oefenen, om zich tijdig voor te kunnen bereiden op de beoogde inwerkingtreding per 1 juli 2022.

CRITERIUM 1: OMGEVINGSVISIE

criterium 1: Omgevingsvisie

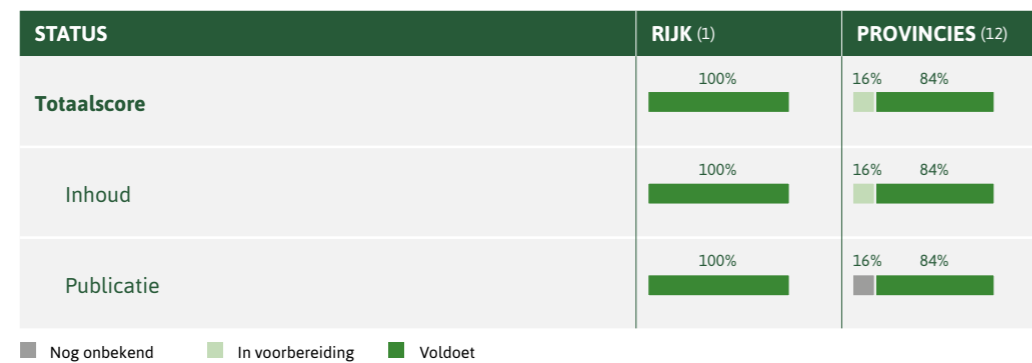
Een vastgestelde omgevingsvisie is op invoeringsdatum alleen verplicht voor Rijk en provincies. Criterium 1 luidt daarom:

Vanaf de invoeringsdatum hebben provincies en Rijk een vastgestelde omgevingsvisie die voldoet aan de eisen van de Omgevingswet (artikel 3.2 en 3.3 Ow). De omgevingsvisie is met behulp van de geldende standaard ontsloten via de landelijke voorziening¹³.

De Omgevingswet geeft gemeenten weliswaar ook een plicht tot het opstellen van een omgevingsvisie, maar deze hoeft nog niet op 1 juli 2022 te zijn vastgesteld en gepubliceerd¹³.

De ontwikkelingen op het criterium 1 worden gevolgd aan de hand van twee indicatoren, inhoud en publicatie. Gezamenlijk levert dat het volgende overall beeld op van de voortgang.

Grafiek C1.1: Vastgestelde en/of in voorbereiding zijnde omgevingsvisies

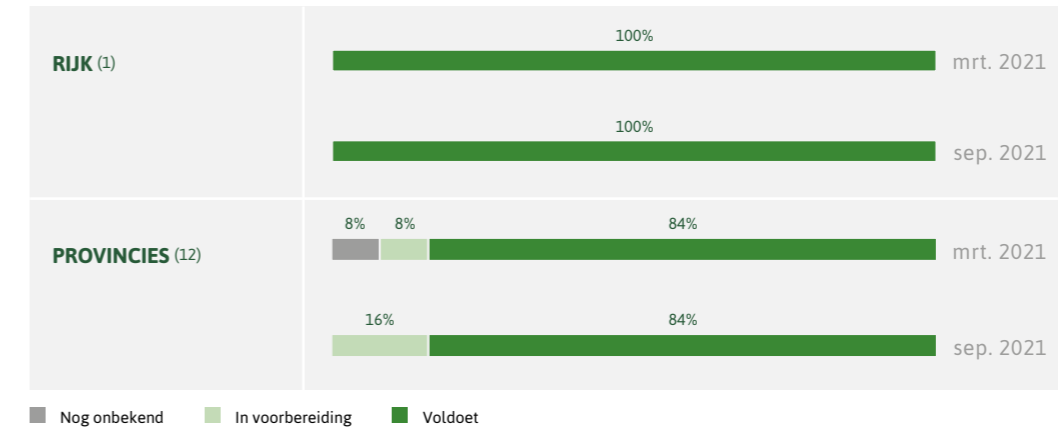

Indicator inhoud

In hoeverre het Rijk en de provincies bezig of klaar zijn met het opstellen en vaststellen van omgevingsvisie, wordt gemeten aan de hand van de vastgestelde en ter inzage gelegde visies die deze organisaties publiceren via 'Officiële bekendmakingen' en ruimtelijkeplannen.nl.

Er wordt niet apart gemonitord of de vastgestelde en gepubliceerde visies ook inhoudelijk voldoen aan artikelen 3.2 en 3.3 van de Omgevingswet. De organisatie zelf is verantwoordelijk voor de inhoud.

Grafiek C1.2: Vastgestelde en/of in voorbereiding zijnde omgevingsvisies

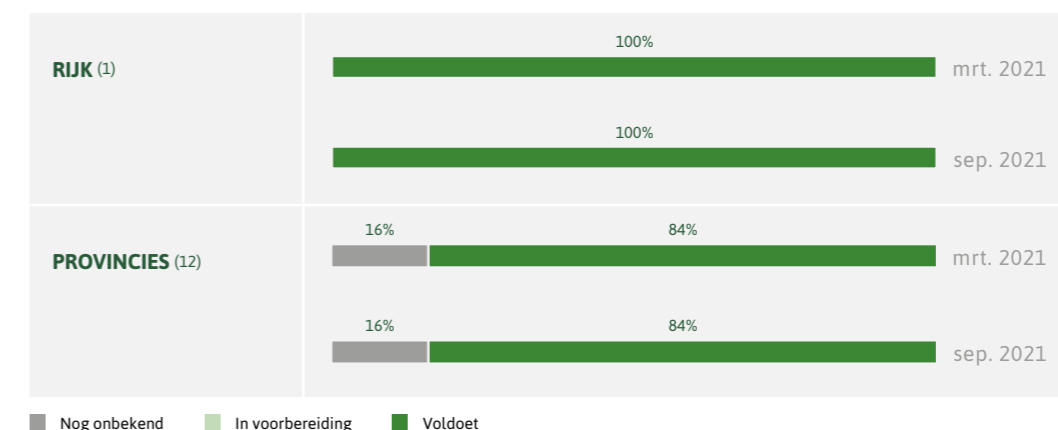

Indicator publicatie

Vanaf de invoeringsdatum van de wet moet een omgevingsvisie zijn opgesteld die voldoet aan de STOP-TPOD-standaard, moet deze via de reguliere infrastructuur voor officiële publicaties zijn gepubliceerd in het elektronische publicatieblad van het desbetreffende orgaan en zijn ontsloten via DSO-LV. Een vóór 1 juli 2022 vastgestelde omgevingsvisie kan nog op grond van de Wet ruimtelijke ordening worden gepubliceerd op www.ruimtelijkeplannen.nl met gebruikmaking van de IMRO-standaard. Ontsluiting van de informatie uit de visie in DSO-LV vindt in dat geval plaats met gebruikmaking van de 'overbruggingsfunctie'.

We meten bij deze indicator de publicatie van omgevingsvisies op ruimtelijkeplannen.nl. Dit geeft het volgende beeld:

Grafiek C1.3: Op ruimtelijkeplannen.nl gepubliceerde omgevingsvisies

Duiding rijkspartijen

Het Rijk heeft deze mijlpaal afgerond, de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is gepubliceerd.

Duiding provincies

Alle provincies hebben per datum inwerkingtreding een vastgestelde visie conform Omgevingswet. Provincies mogen een reeds vastgestelde visie nog op de oude wijze publiceren.

¹³ Voor de waterschappen is de omgevingsvisie geen wettelijk verplicht instrument. Er zijn verschillende waterschappen die wel met een vergelijkbaar instrument werken.

CRITERIUM 2: OMGEVINGSVERORDENING

Criterion 2: Omgevingsverordening

Criterion 2 is alleen van toepassing op de provincies¹⁴ en luidt:

Vanaf de invoeringsdatum heeft een provincie een vastgestelde omgevingsverordening die voldoet aan de eisen van de Omgevingswet (hoofdstuk 7 van het Besluit kwaliteit leefomgeving). De omgevingsverordening is met behulp van de geldende standaard ontsloten via de landelijke voorziening.

Een Omgevingsverordening wordt opgesteld met de STOP-TPOD-standaard en bekend gemaakt via de landelijke voorziening.

Grafiek C2.1: Mate waarin provincies voldoen aan het criterium omgevingsverordening

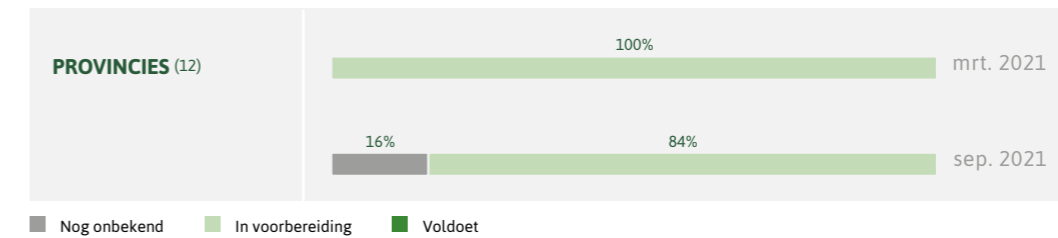

Dit criterium kent drie componenten die we monitoren: (1) De vaststelling van de inhoud, (2) de technische mogelijkheden om de verordening via de DSO-LV te kunnen ontsluiten en (3) de feitelijke publicatie van de verordening.

Indicator inhoud

De indicator inhoud van het criterium Omgevingsverordening stelt dat de omgevingsverordening door Provinciale Staten op de invoeringsdatum vastgesteld moet zijn. Ook moet het besluit als officiële publicatie gepubliceerd zijn in het elektronische publicatieblad. De meeste provincies hebben al wel een geactualiseerde versie van de omgevingsverordening vastgesteld en gepubliceerd. Deze verordeningen voldoen echter nog niet (volledig) aan de eisen van de Omgevingswet.

Grafiek C2.2: Mate waarin provincies inhoudelijk hun omgevingsverordening klaar hebben

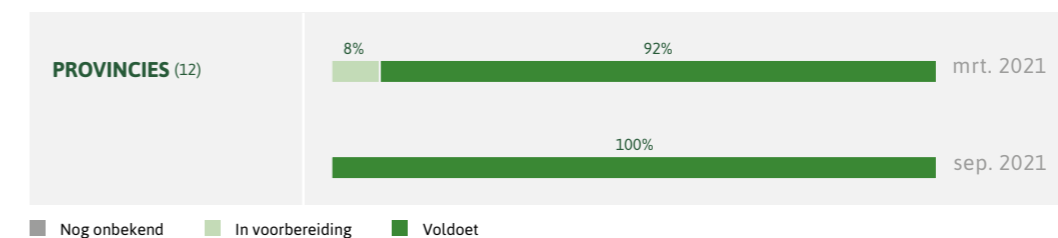

Indicator techniek

De indicator techniek monitort of (1) de standaard beschikbaar is, of (2) leveranciers deze standaard met succes in hun systemen hebben verwerkt zodat provincies in staat zijn de nieuwe techniek te kunnen gaan gebruiken, of (3) de provincies ook daadwerkelijk regelen dat ze de nieuwe techniek kunnen gebruiken en of (4) de provincies met succes in staat zijn om hun verordening op de Landelijke Voorziening Bekendmaken en Besluiten (LVBB) beschikbaar te stellen (i.c. aangesloten zijn op LVBB).

We rapporteren over het kunnen publiceren van omgevingsverordeningen. Daarbij volgen we de voortgang van de aanmeldingen voor aansluiting op het DSO, de aansluitingen zelf en de publicatie van de besluiten. Dit gaf het volgende beeld over de mate waarin provincies de techniek op orde hebben op basis van de stand op 1 oktober 2021:

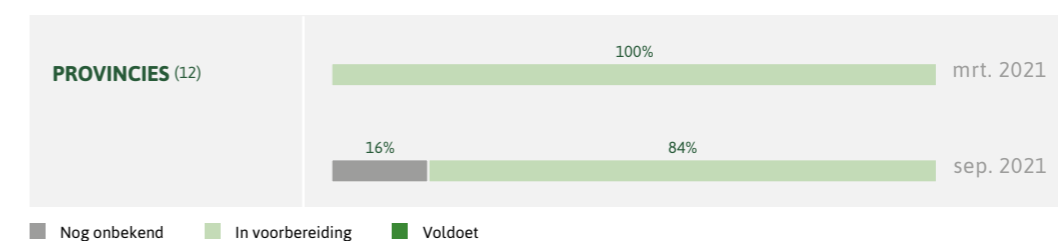
Grafiek C2.3: Mate waarin provincies de techniek op orde hebben om omgevingsverordeningen te kunnen publiceren via DSO LV-BB

Indicator publicatie

De indicator publicatie geeft aan of de vastgestelde verordening als officiële publicatie is gepubliceerd via de landelijke voorziening (LVBB). Dit is alleen mogelijk als aan alle onderdelen van de indicator techniek is voldaan.

Grafiek C2.4: Mate waarin provincies in staat zijn verordeningen te publiceren

¹⁴ De waterschappen moeten o.g.v. de Omgevingswet ook een omgevingsverordening vaststellen (de waterschapsverordening), maar hiervoor kent de wet een overgangperiode van twee jaar, ingaande datum inwerkingtreding wet.

Duiding provincies

Het publiceren van een provinciale verordening blijft een complex en kwetsbaar traject waarin nog foutmeldingen optreden en dat daarnaast op dit moment ook nog veel handwerk en doorzettingsvermogen vereist. We zien daar echter ook vooruitgang: het is gelukt om op de PRE-omgeving van het DSO de ontwerpverordeningen van zeven provincies te publiceren. Naast enkele vrijwel volledige verordeningen betreft dit versimpelde versies van verordeningen waaruit bijvoorbeeld de complexe geometrieën, toelichting of PDF's weg zijn gelaten.

Van één provincie is de (eenvoudige!) ontwerpverordening op de productieomgeving gepubliceerd, met als doel om functioneel aan de voorkant te laten zien hoe een verordening er in het DSO uitziet. Provincies publiceren nog niet via de eigen aansluiting, maar via die van de betrokken leveranciers. Hierdoor kunnen de foutmeldingen snel geanalyseerd en opgelost worden.

CRITERIUM 3: PROJECTBESLUIT

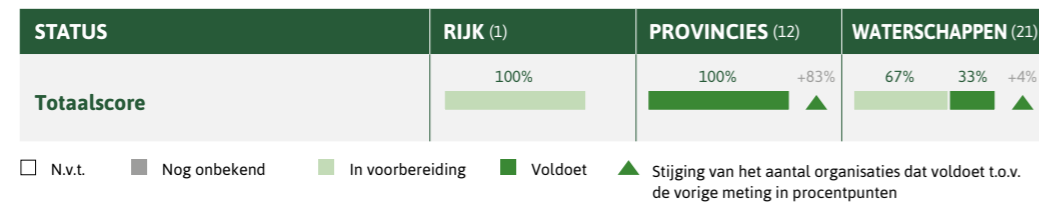
Criterion 3: Projectbesluit

Criterion 3 is van toepassing op rijkspartijen, provincies en waterschappen en luidt:

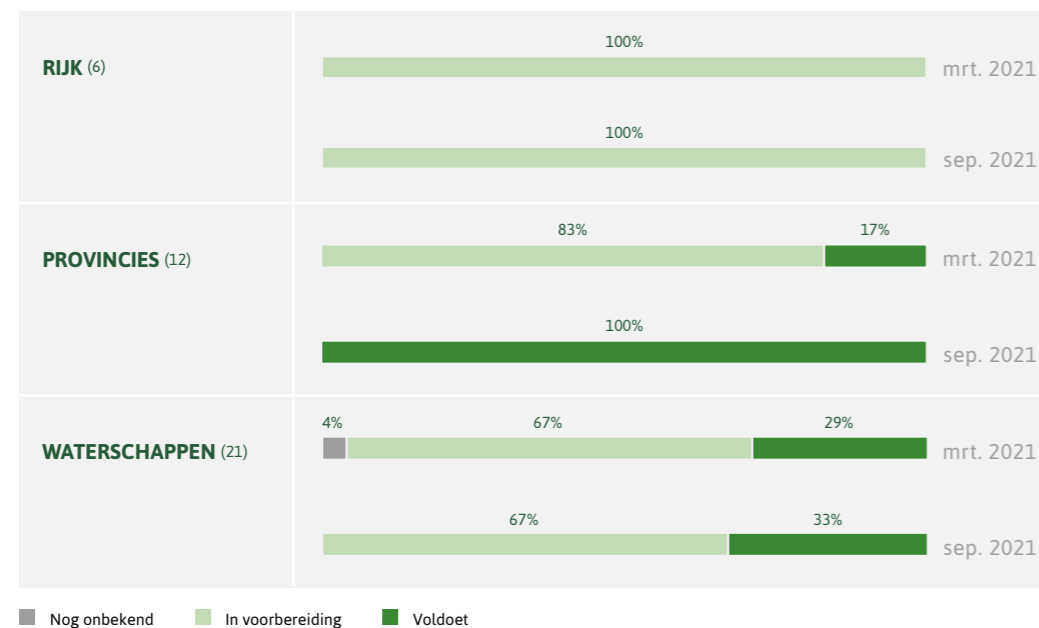
Als een rijkspartij, provincie of waterschap een projectbesluit vaststelt dan stelt zij deze vanaf de invoeringsdatum vast conform de eisen van de Omgevingswet (het projectbesluit voldoet aan hoofdstuk 9 van het Besluit kwaliteit leefomgeving). Tijdens de overgangsfase hoeft het projectbesluit het omgevingsplan niet te wijzigen.

Voor dit criterium is op de invoeringsdatum alleen de indicator ‘proces’ van belang. Van een rijksinstantie, provincie of waterschap wordt verwacht dat als men na de invoeringsdatum van de wet een projectbesluit moet nemen, men dit conform de regels van de nieuwe wet kan opstellen en vaststellen. Hiervoor dienen werkprocessen en samenwerkingsarrangementen te worden aangepast. Voor het monitoren van de procesindicator maken we gebruik van de stand op de relevante mijlpalen in de checklists van de provincies, waterschappen en rijkspartijen. Dit gaf het volgende beeld over de stand per bestuurslaag op het inrichten en aanpassen van processen voor het voorbereiden van projectbesluiten:

Grafiek C3.1: Percentage van organisaties die voldoen aan de minimum eisen.

Grafiek C3.2: Mate waarin rijkspartijen, provincies en waterschappen bezig zijn met het inrichten en/of aanpassen van processen voor het voorbereiden van projectbesluiten

Duiding rijkspartijen

Werkprocessen zijn geoefend en digitale ontsluiting is via een praktijkproef aangetoond te werken. Software is verworven en de implementatiefase ervan gestart, waarmee volgend jaar de insteek is het projectbesluit gemakkelijk te publiceren. Een terugvaloptie is beschikbaar zolang dit nog niet geheel gelukt is.

Duiding provincies

Bij alle provincies is de procedure bekend die gevolgd moet worden om een projectbesluit te nemen. De software bij de leverancier is beschikbaar. Deel 1 van de TPOD projectbesluit (het vrije tekstdeel) is door het DSO beschikbaar gesteld, deel 2 (waarin regels aan het projectbesluit verbonden kunnen worden) moet nog door het DSO worden opgeleverd.

Duiding waterschappen

Één-derde van de waterschappen heeft zijn processen met betrekking tot het projectbesluit al volledig aangepast aan de nieuwe regels van de Omgevingswet. De belangrijkste reden van de kleine vooruitgang in vergelijking met de meting van een halfjaar geleden is de eerder in deze rapportage geschetste focus van de waterschappen op alles wat samenhangt met het aansluiten op DSO-LV en het kunnen oefenen met dit digitale stelsel. Voorts speelt een rol dat lang niet alle waterschappen direct na het inwerkingtreden van de wet een projectbesluit hoeven te nemen. Alle waterschappen gaan er vanuit dat zij, daar waar relevant, de heringerichte processen voor 1 juli 2022 geïmplementeerd hebben. De Unie van Waterschappen blijft hen hierbij ondersteunen in de vorm van kennisbijeenkomsten en het verspreiden van de resultaten van pilots en proefprojecten. Wat betreft het projectbesluit geldt verder dat de softwareleveranciers van de waterschappen de programmatuur nog moeten uitleveren waarmee de waterschappen het projectbesluit kunnen publiceren.

CRITERIUM 4: **OMGEVINGSPLAN**

criterium 4: Omgevingsplan

Het vierde criterium waaraan dient te worden voldaan om vanaf de invoeringsdatum verantwoord te kunnen werken met de Omgevingswet geldt alleen voor de gemeenten en luidt:

Als een gemeente een omgevingsplan wil wijzigen, dan stelt de gemeente deze wijziging vanaf de invoeringsdatum vast conform de eisen van de Omgevingswet. Het gewijzigde deel van het plan voldoet aan de provinciale instructieregels en aan de instructieregels uit hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De wijziging wordt met behulp van de geldende standaard ontsloten via de landelijke voorziening.

De gemeenten hoeven op de invoeringsdatum nog geen nieuw omgevingsplan te hebben vastgesteld. Gemeenten kunnen vanaf de invoeringsdatum stapsgewijs toegroeien naar een nieuw Omgevingsplan. Dat begint met de oude plannen en beheerverordening die van rechtswege op de datum van invoering het omgevingsplan is. Wijzigingen op het van rechtswege tot stand gekomen omgevingsplan dienen vanaf de invoeringsdatum wel conform de eisen van de Omgevingswet te kunnen worden doorgevoerd. Het proces voor de aanpassing en de techniek om de aanpassing ook in de landelijke voorziening van het DSO door te voeren, moeten daardoor al wel vanaf de inwerkingtredingsdatum op orde zijn, voor zover de gemeente al per direct aanpassingen wil (kunnen) doorvoeren. Daarom meten we de indicatoren 'proces' en 'techniek'. De stand op het criterium is als volgt:

Grafiek C4.1: Mate waarin gemeenten voldoen aan het criterium m.b.t. het opstellen van omgevingsplannen.

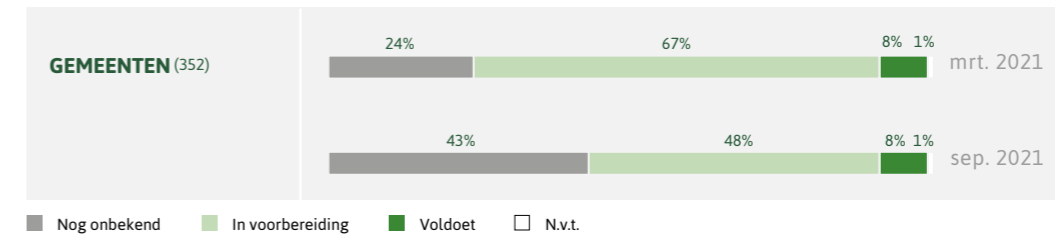

Hieronder worden de beide indicatoren waaruit het criterium is opgebouwd nader toegelicht.

Indicator proces

De mate waarin gemeenten hun proces voor het aanpassen van omgevingsplannen al ontworpen en ingeregeld hebben wordt afgemeten aan de hand van de mijlpalen in de checklists van de gemeenten. De grafiek geeft weer hoeveel gemeenten voldoen aan de indicator, ermee bezig zijn en waar de stand van zaken nog onbekend is:

Grafiek C4.2: Mate waarin gemeenten bezig zijn om processen voor het aanpassen van omgevingsplannen te organiseren.

Duiding gemeenten

Deze indicator is afgeleid uit de voortgang van minimale actie 14: uit de roadmap [het kunnen wijzigen van het omgevingsplan](#). Deze vraag is door 56% van de gemeenten ingevuld. Als we kijken naar het relatieve percentage, dan constateren dat 14% van de respondenten aangeeft deze mijlpaal afgerond te hebben. 96% van de respondenten (14% + 82%) geeft aan dit op of rond 1 juli 2022 te kunnen. 3% van de respondenten geeft aan deze mijlpaal te realiseren na 1 juli 2022. 1% geeft aan dat de mijlpaal voor hen niet van toepassing is.

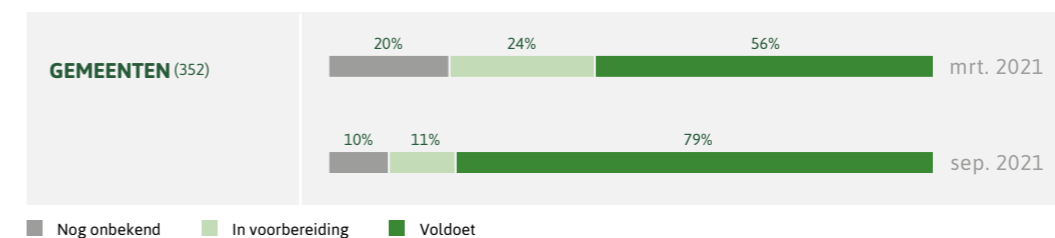
Dat nog niet alle gemeenten gereed zijn kan worden verklaard door capaciteitsgebrek (zie onder algemeen) en de 'samenhang met de plansoftware' (idem als in de vorige rapportage). Diverse gemeenten geven aan de procesinrichting in samenhang en tegelijk op te willen pakken met de software-inrichting (plansoftware en ook toepasbare-regelssoftware). Zoals in het algemene beeld is aangegeven, loopt de ontwikkeling van de plansoftware (bij veel leveranciers) vertraging op ten opzichte van de oorspronkelijke planning. In het vierde kwartaal komt de plansoftware breder beschikbaar. We verwachten dat meer gemeenten dan stappen gaan zetten.

Indicator techniek

De indicator techniek volgt of een gemeente is aangesloten op de Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaar stellen (LVBB) en omgevingswetbesluiten kan publiceren. Een wijziging van een omgevingsplan moet daarvoor worden opgesteld met de STOP/TPOD-standaard, worden bekendgemaakt via de LVBB en worden ontsloten via DSO-LV. We volgen dit van de aansluitmonitor van het DSO-LV.

De huidige versie van de standaard (STOP-versie 1.1.0) is op 11-7-2021 gepubliceerd. Om te bepalen of de gemeenten al technisch in staat zijn om een wijziging van het omgevingsplan op de landelijke voorziening te publiceren, volgen we het aantal gemeenten dat al met succes een aansluitingstraject heeft doorlopen op het DSO-LV. Dat gaf het volgende beeld:

Grafiek C4.3: Mate waarin gemeenten de techniek op orde hebben om wijzigingen in het omgevingsplan via LVBB te publiceren en via DSO-LV beschikbaar te stellen.

Duiding gemeenten

We zien een toename van het aantal aansluitingen op de LVBB ten opzichte van de vorige meting (79% van de gemeenten is aangesloten, afgezet tegenover 56% in de vorige rapportage). 11% van de gemeenten is nog niet aangesloten, maar heeft zich wel aangemeld voor aansluiting. De overige 10% heeft zich nog niet aangemeld voor het technische aansluitproces.

Een belangrijke kanttekening bij bovenstaande percentages is dat voor een succesvol gebruik van de keten een gemeente ook moet beschikken over adequaat werkende software die de plangegevens aanlevert. Slechts een klein percentage gemeenten is nu ook in staat om een plan te publiceren (18%). Zie voor een duiding van dit percentage ook de toelichting bij de indicator proces.

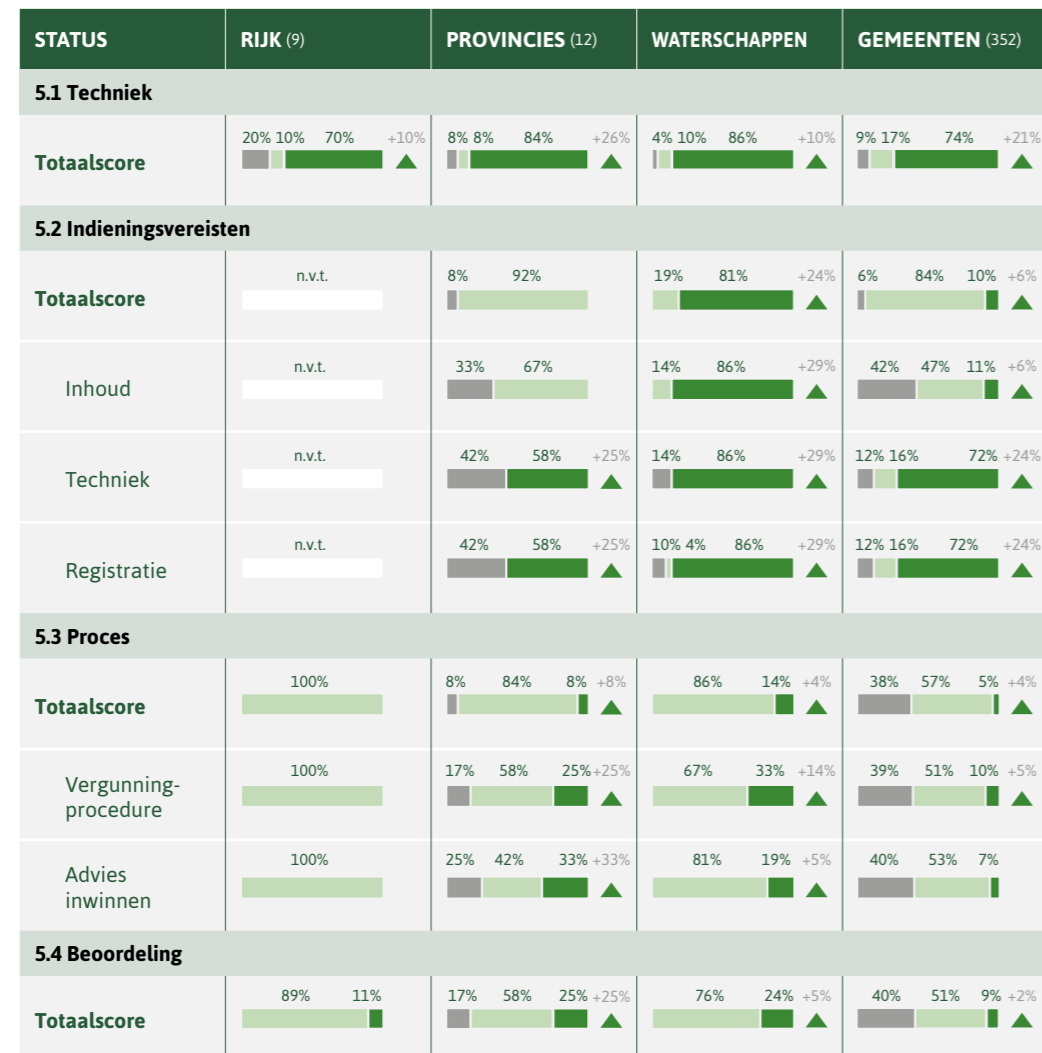
CRITERIUM 5: VERGUNNINGEN EN MELDINGEN

criterium 5: Vergunningen en meldingen

Het vijfde en laatste criterium waaraan de overheden meteen vanaf invoeringsdatum van de Omgevingswet moeten voldoen, is het kunnen verwerken van de omgevingsvergunning-aanvragen en meldingen.

Het criterium is opgedeeld in een aantal (sub)criteria waaraan dient te zijn voldaan door alle overheden die als bevoegd gezag optreden voor de verwerking van omgevingsvergunningaanvragen en meldingen. Het gaat om (1) een subcriterium over de benodigde techniek om aanvragen en meldingen te kunnen ontvangen (2) een subcriterium om de juiste aanvraagformulieren digitaal gereed te hebben, (3) een subcriterium om het proces van vergunningverlening conform de nieuwe eisen te kunnen uitvoeren en (4) een subcriterium over het kunnen beoordelen van aanvragen.

Grafiek C5.0: Percentage van organisaties die voldoen aan de wettelijke minimum eisen.

N.v.t.
  Nog onbekend
  In voorbereiding
  Voldoet
 ▲ Stijging van het aantal organisaties dat voldoet t.o.v. de vorige meting in procentpunten

Hieronder wordt de voortgang op de vier (sub)criteria nader toegelicht.

criterium 5.1: Vergunningen en meldingen - techniek

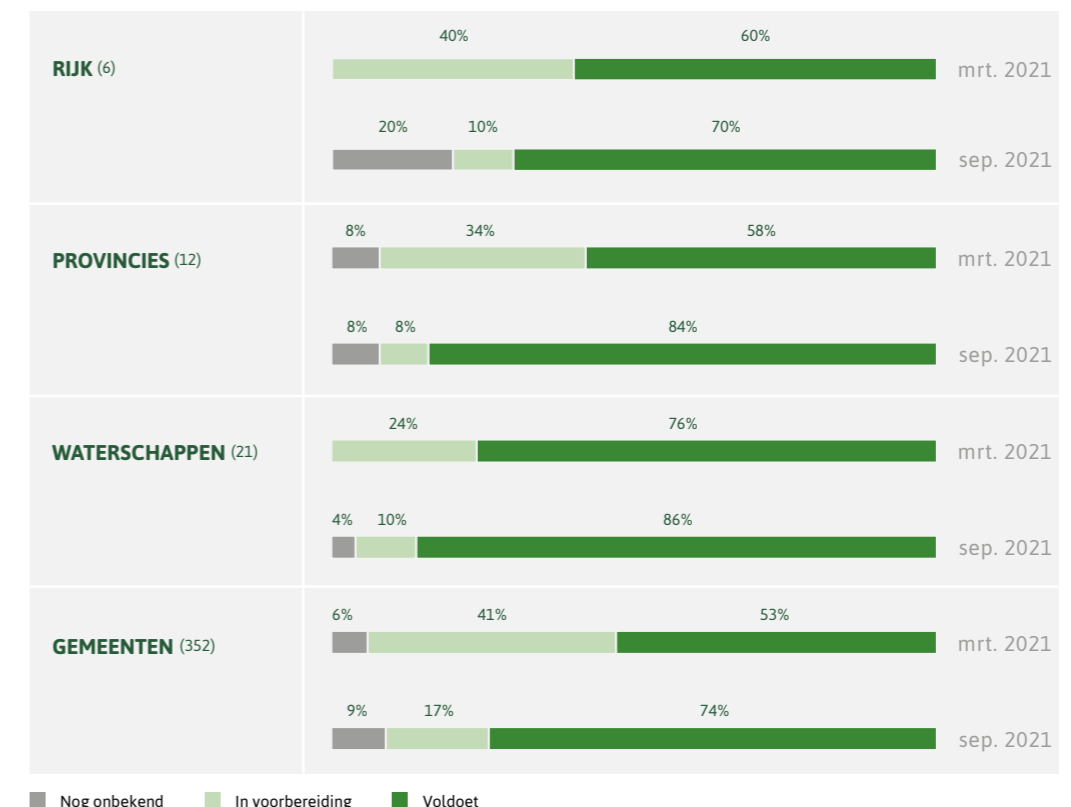
Criterium 5.1 geldt voor ieder bevoegd gezag en luidt:

5.1 Vanaf de invoeringsdatum is het bevoegd gezag (en/of haar uitvoeringsorganisatie) in staat om conform de daarvoor geldende standaard een aanvraag of melding (art. 14.1 Ob) vanuit de landelijke voorziening te ontvangen (subcriterium techniek).

Vanaf de eerste dag dat de wet in werking is getreden, moet een bevoegd gezag (of haar uitvoeringsorganisatie) via een aansluiting op de landelijke voorziening (DSO LV) vergunningaanvragen en meldingen uit het omgevingsloket kunnen ontvangen. Hiervoor is nodig dat men een aansluiting op het DSO-LV heeft waarmee de aanvragen en meldingen die voldoen aan de STAM-standaard digitaal kunnen worden binnengehaald. Overheden kunnen sinds 30 april 2021 met versie 2.00 van de STAM aansluiten op de landelijke voorziening.

Een organisatie voldoet aan de indicator techniek wanneer de organisatie succesvol aangesloten is op de landelijke voorziening¹⁵ of wanneer de uitvoeringsorganisatie waaraan zij de behandeling van vergunningen en meldingen hebben uitbesteed dit kan namens hen. In aanloop naar deze aansluiting volgen we de voorbereidingen die overheden treffen door te kijken of ze zich hetzij zelf hetzij via hun softwareleverancier hebben aangemeld voor aansluiting. De grafiek toont het aandeel overheden dat voldoet aan de indicator techniek (dus succesvol aangesloten is op de landelijke voorziening), bezig is met de voorbereiding of waarbij het nog onbekend is.

Grafiek C5.1: Mate waarin overheden bezig zijn de techniek die nodig is om vergunningen en meldingen te kunnen verwerken op orde te brengen.

Nog onbekend
  In voorbereiding
  Voldoet

¹⁵ Ook dit zal worden gevolgd aan de hand van het succes waarmee een overheid een testbericht m.b.t. een vergunning-aanvraag met bijlagen kan ontvangen en verwerken.

Duiding rijkspartijen

Rijkspartijen zijn bijna allemaal aangesloten. Defensie zal voor november 2021 aangesloten zijn en ILT heeft stappen genomen om op tijd aan te sluiten.

Duiding provincies

84% van de provincies geeft aan software te hebben voor vergunningverlening, toezicht en handhaving die in staat is om middels STAM te communiceren met het Omgevingsloket in het DSO. Bij één provincie loopt het selectietraject voor het softwarepakket, de andere provincie heeft de keuze al gemaakt en start in het najaar met het testen van de software.

Omgevingsdiensten en provincies hebben nog werk te doen rond het inrichten van afspraken over basistakenpakket en behandeldiensten en het opstellen/inregelen van toepasbare regels. Alle omgevingsdiensten geven aan de STAM-koppeling tijdig gereed te hebben. Er is nog veel afstemming nodig met opdrachtgevers over het inrichten van de systemen (proces en inhoud). Provincies en omgevingsdiensten trekken hierin de komende maanden gezamenlijk op.

Duiding waterschappen

Op 1 oktober 2021 had 86% van de waterschappen een beveiligde en technisch correct werkende aansluiting op het DSO-LV, waarmee zij in staat zijn om vergunningaanvragen en meldingen vanuit DSO-LV te ontvangen. Deze score betekent dat dat voor drie van de 21 waterschappen nog niet geldt. De belangrijkste oorzaak hiervan is dat deze drie waterschappen zijn overgaan op een nieuw softwarepakket, dat nog moet worden geïnstalleerd. De verwachting is dat deze waterschappen op korte termijn wel zullen zijn aangesloten. De score van '4% onbekend' heeft er mee te maken dat één waterschap de aansluitplanning nog niet goed heeft geregistreerd. De Unie van Waterschappen zal met dit waterschap in overleg treden, zodat de juiste registratie alsnog zal plaatsvinden.

Duiding gemeenten

Het betreft hier gegevens die afkomstig zijn uit de aansluitmonitor en afkomstig zijn uit dezelfde bron als de vorige uitvraag. Op het onderdeel techniek zien we dat bijna driekwart van de gemeenten (74%) beschikt over een werkende aansluiting (kan een STAM bericht ontvangen in de preproductie-omgeving). 17% van de gemeenten heeft zich aangemeld (datum voor aansluiting is bekend). 9% heeft zich niet aangemeld. In vergelijking tot de vorige halfjaarlijkse monitor valt op dat er 20% meer gemeenten zijn aangesloten, maar ook dat 3% meer de status 'onbekend' heeft gekregen (9% i.p.v. 6%). Deze stijging valt te verklaren doordat sommige gemeenten die aangemeld waren, door tijdsverloop opnieuw gaan aanbesteden. Ook betreft het een administratieve correctie voor die situatie dat de oorspronkelijk geplande aansluitdatum van een gemeente in het verleden ligt en niet meer actueel is. Vanuit VNG worden gemeenten actief gestimuleerd om aan te sluiten.

Alle omgevingsdiensten geven aan de STAM-koppeling tijdig gereed te hebben. Er is nog veel afstemming nodig met opdrachtgevers over het inrichten van de systemen (proces en inhoud). Gemeenten en omgevingsdiensten trekken hierin de komende maanden gezamenlijk op.

Een belangrijke kanttekening bij bovenstaande cijfers is dat het ontvangen van STAM berichten weliswaar randvoorwaardelijk is, maar gemeenten ook de VTH- of zaaksystemen in moeten regelen (zie ook criterium 5.3), deze moeten beproeven en er vertrouwd mee moeten raken (bekwamen). Uit ervaring blijkt dat hier vaak meer tijd mee is gemoeid dan oorspronkelijk voorzien. Hoe eerder wordt aangesloten, hoe meer ruimte er is voor het inregelen, oefenen en bekwamen.

Criterium 5.2: Vergunningen en meldingen - indieningsvereisten

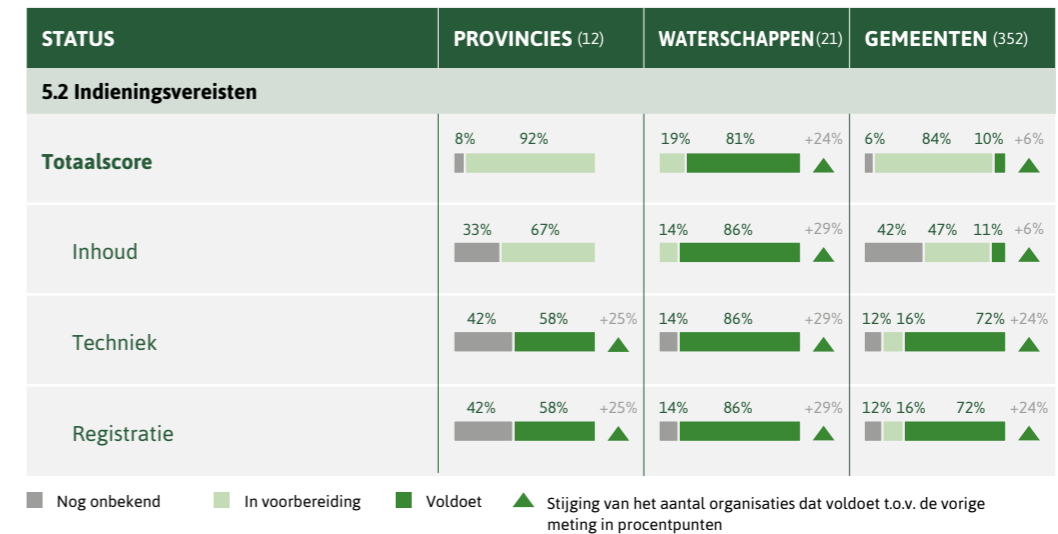
Criterium 5.2 geldt alleen voor provincies, waterschappen en gemeenten en luidt als volgt:

5.2 Vanaf de invoeringsdatum stellen provincie, waterschap en gemeente de informatie beschikbaar die nodig is om een aanvraagformulier in de landelijke voorziening samen te kunnen stellen, waarin ook de door hen gestelde indieningsvereisten zijn meegenomen (subcriterium indieningsvereisten).

Om indieningsvereisten bij het indienen van de aanvraag of melding zichtbaar te krijgen, is een specifieke set van zogenaamde toepasbare regels nodig voor iedere activiteit waarvoor het bevoegd gezag op basis van de verordeningen of het omgevingsplan een vergunning-, melding-, of informatieplicht heeft bepaald. Toepasbare regels zorgen er onder andere voor dat de juridische regels in verordeningen en plannen door de software van het DSO kunnen worden geïnterpreteerd, zodat de juiste vragen in het indieningsformulier kunnen worden gesteld. Zonder deze toepasbare regels verschijnen er geen vragen over de activiteit in het indienings-/meldingsformulier op het DSO-LV en kunnen er ook geen indieningsvereisten worden meegegeven aan de indiener/melder.

Het criterium over de indieningsvereisten is opgebouwd uit drie indicatoren die gezamenlijk bepalen of een overheid aan het criterium voldoet. De stand op het criterium als geheel is als volgt:

Grafiek C5.2.1: Mate waarin overheden voldoen aan het criterium indieningsvereisten.

Hieronder worden de drie indicatoren voor het gereed hebben van de inhoud, de techniek en de publicatie in het DSO nader toegelicht.

Indicator inhoud indieningsvereisten

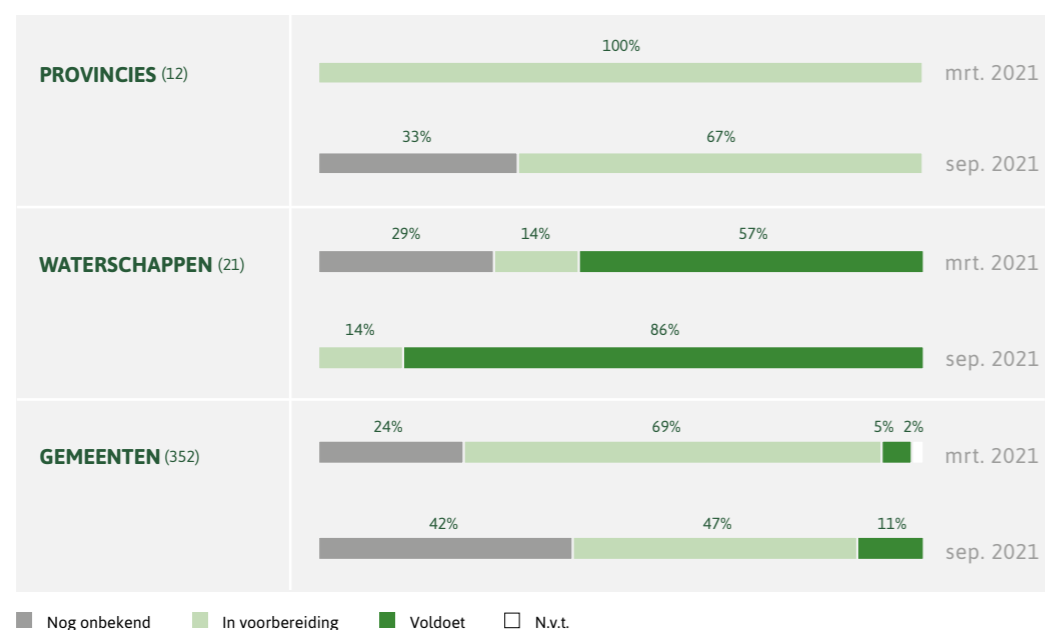
We monitoren of het de overheden lukt om geschikte indieningsvereisten te maken door de mate waarin ze de voor de indieningsvereisten relevante toepasbare regels voor hun gebied via het DSO beschikbaar stellen. Hiervoor volgen we het beschikbaar stellen van specifieke sets toepasbare regels voor indieningsvereisten per bestuurslaag:

- Voor de waterschappen volgen we alleen toepasbare regels voor de set activiteiten uit de bruidsschat die betrekking hebben op de waterkwaliteit. Voor de overige activiteiten geldt voor de waterschappen namelijk een overgangstermijn van twee jaar, die begint op het moment dat de wet in werking treedt.
  - Voor de gemeenten volgen we het opvoeren van regels rondom taken die nu al in het Omgevingsloket Online (OLO) door gemeenten van aangepaste indieningsvereisten kunnen worden voorzien en door een grote groep gemeenten ook al van eigen eisen zijn voorzien:
    - opslaan van roerende zaken
    - alarminstallatie aanleggen
    - reclame plaatsen
    - maken, hebben of veranderen van een uitweg of het gebruik daarvan
    - slopen in een beschermd stads- of dorpsgezicht
    - weg aanleggen of veranderen
    - vellen van houtopstand (kappen)
    - monumenten onderhouden, restaureren, veranderen of slopen
- Met name voor de gemeenten die nu al voor APV-vergunningaanvragen uit deze lijst aangepaste indieningsvereisten hebben gedefinieerd op het OLO geldt dat ze deze minimaal hebben overgezet naar het DSO-LV om volledig aan de indicator inhoud te kunnen voldoen. Er zijn momenteel 200 gemeenten die eigen aanvullende indieningsvereisten voor deze taken hebben gedefinieerd op het OLO.
- Voor de provincies volgen we de publicatie van indieningsvereisten voor activiteiten waarvoor de provincie bevoegd gezag is als vergunningverstrekker of meldingsinstantie en die volgen uit hun via de LVBB gepubliceerde omgevingsverordening.

Overheden registreren nu al indieningsvereisten op de pre-productie-omgeving van het DSO-LV. Vanaf medio 2021 is dat ook mogelijk op de productie-omgeving. Hoewel productie-omgeving inmiddels beschikbaar is, heeft nog vrijwel geen overheid eind september 2021 de overstap gemaakt van pre- naar productie-omgeving.

De indicator 'Inhoud indieningsvereisten' geeft - net als in de vorige ronde - de mate weer waarin in de bevoegde gezagen in hun roadmap checklists zelf aangeven bezig te zijn of al klaar zijn met het opstellen van de inhoud.

Grafiek C5.2.2: Overzicht percentage overheden dat bezig is met inhoud indieningsvereisten.

Indicator techniek

Overheden voldoen aan de indicator techniek wanneer ze succesvol aangesloten zijn op de landelijke voorziening en toepasbare regels kunnen ontsluiten. Dit kan worden ontleed in drie onderdelen:

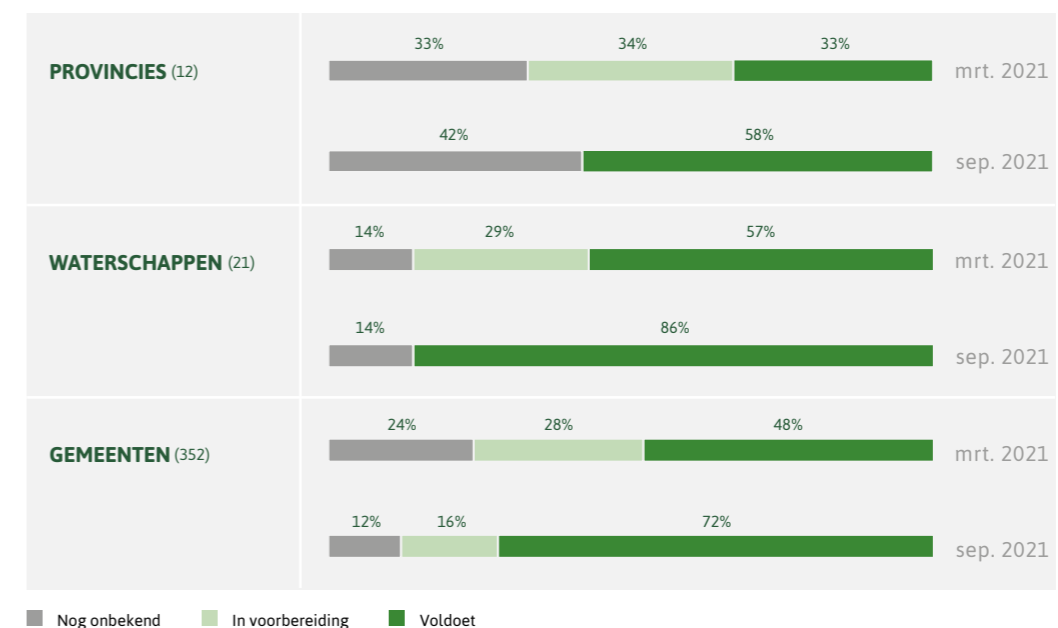
1. De STTR-standaard moet daarvoor beschikbaar zijn en de landelijke voorziening moet gereed zijn om op te kunnen worden aangesloten en de toepasbare regels te kunnen registreren.
2. Overheden moeten daarvoor over geschikte software kunnen beschikken zoals een regelbeheersysteem dat de toepasbare regels conform de STTR-standaard kan overzetten naar het DSO-LV. Ze zijn daarbij mede afhankelijk van softwareleveranciers die op tijd geschikte software ter beschikking moeten kunnen stellen.
3. De overheden moeten in huis voorbereidingen treffen om de software aan te sluiten op het DSO-LV en de koppelingen te testen.

Voor onderdeel 1 geldt dat de STTR-standaard op 12-3-2019 is vastgesteld. De preproductie-omgeving op het DSO-LV is daarvoor beschikbaar en sinds medio 2021 ook de productie-omgeving. Omdat nog geen overheden zijn overgestapt op de productie-omgeving wordt ook in deze halfjaarrapportage – net als in de vorige rapportage – gekeken naar de aansluitingen van overheden in de pre-productie-omgeving om te bepalen of ze kunnen voldoen aan het technische deel van het criterium over de indieningsvereisten.

Voor onderdelen 2 en 3 geldt dat we de mate waarin overheden bezig zijn om met hun leveranciers te zorgen voor geschikte software volgen aan de hand van de aanmeldingen - al dan niet via softwareleveranciers - voor aansluiting op de pre-productieomgeving van het DSO.

Daarom geldt dat zodra het een overheidsinstantie is gelukt om toepasbare regels m.b.t. indieningsvereisten te registreren in de pre-productie-omgeving, we dat beschouwen als een indicatie dat de overheidsinstantie aan het techniek criterium voldoet.

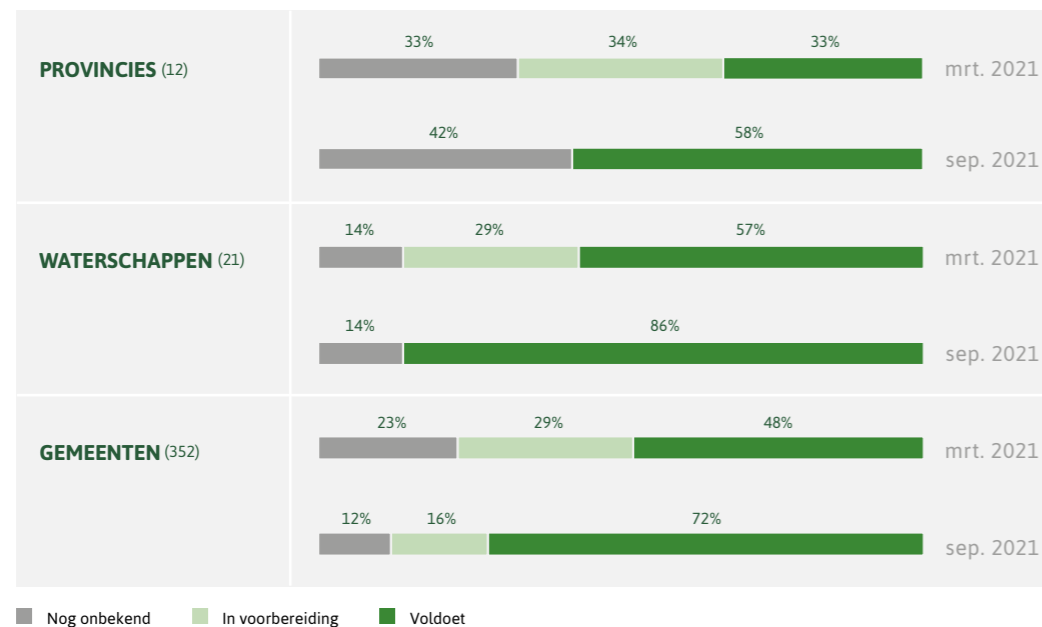
Grafiek C5.2.3: Mate waarin overheden al met succes zijn aangesloten op het DSO-LV en toepasbare regels kunnen ontsluiten.

Indicator registratie indieningsvereisten

De indicator 'registratie indieningsvereisten' wordt gemonitord aan de hand van de toepasbare regels die overheden hiervoor via de pre-productie-omgeving van de landelijke voorziening geregistreerd hebben. Hier wordt dus alleen gekeken of een overheid in staat is indieningsvereisten te registreren. Zie ook de indicator inhoud. Voor de provincies geldt als extra eis dat de verordening al via het DSO-LV gepubliceerd is voordat indieningsvereisten kunnen worden geregistreerd (zie ook criterium 2). Voor de waterschappen geldt dat het Rijk de (toepasbare regels uit de) bruidsschat (met regels voor de waterkwaliteit) beschikbaar moet stellen.

Grafiek C5.2.4: Mate waarin overheden al met succes indieningsvereisten voor vergunningaanvragen en meldingen hebben gepubliceerd.

■ Nog onbekend ■ In voorbereiding ■ Voldoet

Duiding provincies

67% van de provincies is bezig met het opstellen van toepasbare regels voor de indieningsvereisten en het inregelen van de software die hiervoor nodig is. 33% van de provincies is ook al aan het oefenen met deze regels in het DSO, soms interbestuurlijk. De rest van de provincies start hier in het najaar van 2021 of begin 2022 mee.

De deskundigheid en capaciteit die nodig is voor het opstellen van toepasbare regels is in veel provincies niet aanwezig en blijkt ook in de markt zeer schaars. Dit is een bedreiging voor het realiseren van eenzelfde dienstverleningsniveau als vóór de inwerkingtreding. Dit kan de kwaliteit van aanvragen nadelig beïnvloeden en behandeling van aanvragen trager en kostbaarder maken.

Duiding waterschappen

M.b.t. de indicator inhoud

Met de bruidsschat en de daaraan verbonden toepasbare regels en vraagbomen met indieningsvereisten in het DSO-LV hebben de waterschappen een goede startsituatie om vergunningaanvragen en meldingen die via het DSO-LV worden ingediend te kunnen verwerken. Hiermee wordt voldaan aan de wettelijke eis. Maar de waterschappen zien ook dat er meer nodig is om in de geest van de Omgevingswet de dienstverlening op een hoger plan te brengen. Daarom zijn alle waterschappen een traject gestart om een waterschapsverordening met toepasbare regels voor zowel de vergunningchecker als de aanvraag- en meldingsformulieren op te stellen. 86% van de waterschappen is hier zelfs al mee klaar, 29% meer

dan een halfjaar geleden. Uit dit hoge aandeel en deze sterke stijging blijkt dat de ambitie van de waterschappen hoger is dan het sec voldoen aan de wettelijke eisen en juist gericht is op het niveau van dienstverlening aan de inwoners en bedrijven. Iets wat inherent is aan deze fase is dat er nog weinig afstemming tussen de vraagbomen voor indieningsvereisten van de verschillende overheden heeft plaatsgevonden. Hierdoor worden er nu nog vaak dubbele of verwarrende vragen in DSO-LV gesteld. Deze afstemming moet nog wel voor het inwerkingtreden van de wet plaatsvinden, om te voorkomen dat dit tot negatieve gebruikerservaringen leidt.

M.b.t. de indicator techniek

De beschikbaarheid van toepasbare regels, dat verband houdt met deze indicator, is sterk afhankelijk van de beschikbare juridische regels, omdat zij samen een juridische eenheid vormen. Na het beschikbaar komen van de bruidsschat en de STOP/TPOD standaard, hebben de waterschappen sinds het begin van dit jaar een versnelling kunnen aanbrengen in het aansluiten van hun regelbeheersystemen voor toepasbare regels op DSO-LV. Deze versnelling verklaart dat op 1 oktober 2021 86% van de waterschappen een beveiligde en technisch correct werkende aansluiting van hun eigen regelbeheersysteem op DSO-LV heeft, terwijl dat een halfjaar eerder nog 57% was. De score '14% onbekend' betreft drie waterschappen die voor het aansluiten van hun regelbeheersystemen op DSO-LV nog geen planning hebben aangeleverd. Dit betekent niet dat deze waterschappen niet met het voorbereiden op deze aansluiting bezig zijn. De Unie van Waterschappen neemt contact op met de drie waterschappen.

M.b.t. de indicator registratie

Zoals al eerder in deze rapportage werd aangegeven, stelt het Rijk de bruidsschat voor de waterschappen beschikbaar inclusief vraagbomen voor indieningsvereisten. Daarom is er verder geen extra inspanning van de waterschappen nodig om per 1-7-2022 aan het wettelijke criterium m.b.t. de indieningsvereisten te voldoen. Omdat de ambitie van de waterschappen hoger is dan alleen het voldoen aan de wettelijke eisen, zijn zij nu reeds bezig met het opstellen en het registreren van toepasbare regels. Dit gebeurt parallel aan het opstellen van de waterschapsverordening. 86% van de waterschappen had op 1 oktober jl. reeds vraagbomen met indieningsvereisten in DSO-LV geregistreerd, terwijl dat op 1 april 2021 nog voor 57% van de waterschappen gold. Deze scores betekenen dat alle waterschappen die hun regelbeheersysteem op DSO-LV hebben aangesloten, ook al succesvol eigen indieningsvereisten hebben geregistreerd. De overige drie waterschappen bereiden deze registratie voor. Dit zijn dezelfde drie waterschappen die nog geen planning voor de aansluiting van hun regelbeheersysteem hebben aangeleverd (zie indicator 'Indieningsvereisten - techniek' hiervoor).

Duiding gemeenten

M.b.t. de indicator inhoud en registratie

De indicatoren voor inhoud en registratie worden afgeleid uit de voortgang van de implementatie van de minimale actie: [kunnen aanleveren van indieningsvereisten](#) en vanuit de registratiegegevens in DSO (registratie van Toepasbare Regels in het DSO).

Deze vraag is door 58% van de gemeenten ingevuld. Als we kijken naar het percentage van het aantal respondenten, dan zien we dat 19% van de respondenten aangeeft deze minimale actie inhoudelijk gereed te hebben (verdubbeling t.o.v. de vorige monitor). 99% van alle respondenten (19% +80%) geeft aan te verwachten de mijlpaal afgerond te hebben voor of rond 1-7-2022. Een enkele respondent (afgerond 1%) geeft aan pas aan deze eis te gaan voldoen na 1 juli 2022.

Deze minimale eis is in het bijzonder relevant voor gemeenten die direct na inwerkingtreding actief de bruidsschat willen muteren of aanvullende indieningsvereisten hebben gesteld. Het is ook relevant voor de ongeveer 200 gemeenten die nu vragenbomen hanteren in het OLO .

Uit de monitor komt het beeld naar voren dat de gemeenten die de minimale eis in voorbereiding hebben dan wel afgerond hebben (totaal 57%), lager is dan in de vorige rapportage (was 69%). Dit kan mogelijk verklaard worden door de lagere respons (58% i.p.v. 74%) en de andere wijze van uitvragen (zie algemeen beeld).

We zien dat een groot percentage van de respondenten voor inwerkingtreding de toepasbare regels gaat laden. Experts geven aan dat het werken met toepasbare regels (zeker in het begin) complex is en ook technisch de nodige complexiteit met zich meebrengt. Het vullen van het omgevingsloket met toepasbare regels moet niet onderschat worden en heeft de komende tijd de nodige aandacht nodig.

We verwachten dat als de gemeenten in het vierde kwartaal van 2021 gaan oefenen met het muteren van de bruidsschat, dit hen een beter beeld geeft van de complexiteit. Dit stelt ze in staat om een afweging te maken of ze op korte termijn al indieningsvereisten willen aanpassen.

Gemeenten die zich nu niet voorbereiden omdat ze niet van plan zijn direct bij inwerkingtreding de indieningsvereisten aan te passen of vragenbomen toe te voegen, lopen een risico. Omdat er een zekere implementatietijd mee gemoeid is, kan de consequentie zijn dat ze niet in staat zijn om zaken aan te passen naar eigen behoeften op het moment dat deze behoefte wel ontstaat.

M.b.t. de indicator techniek

Het betreft hier gegevens die afkomstig zijn uit de aansluitmonitor en afkomstig zijn uit dezelfde bron als de vorige uitvraag. Waar in de vorige uitvraag 48% van de gemeenten was aangesloten, is dit nu 72%. Van de gemeenten heeft 15% dit in voorbereiding. 13% van de gemeenten is nog niet aangemeld voor aansluiten. Vanuit VNG worden gemeenten actief gestimuleerd om aan te sluiten.

Criterion 5.3: Vergunningen en meldingen - proces

Criterion 5.3 is van toepassing op alle bevoegde gezagen die vergunningen verstrekken onder de Omgevingswet. Het criterium luidt als volgt:

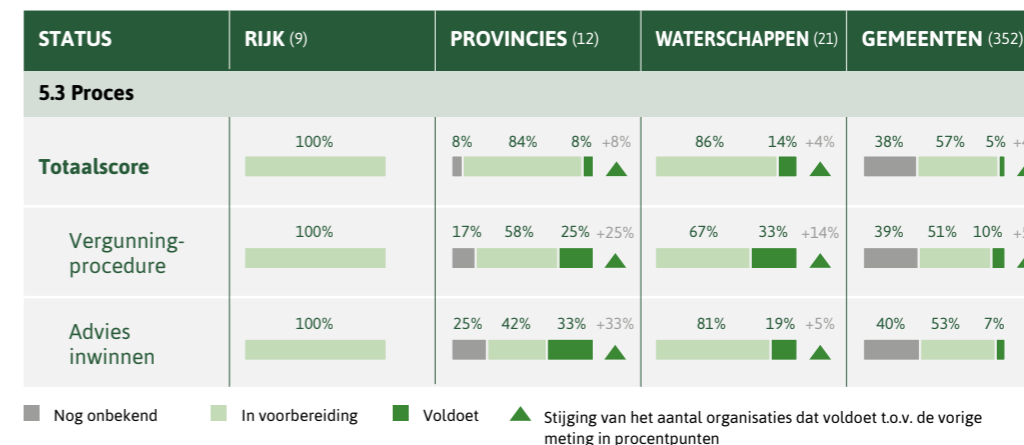
5.3 Vanaf de invoeringsdatum is het bevoegd gezag (en/of haar uitvoeringsorganisatie) voorbereid op de gewijzigde vergunningenprocedure conform de eisen van de Omgevingswet. Hieronder valt het kunnen verwerken van een enkelvoudige en een meervoudige aanvraag (subcriterium proces).

Beoordeling van een aanvraag dient binnen acht weken plaats te kunnen vinden voor besluiten anders dan art. 10.24 Omgevingsbesluit. Bij een meervoudige aanvraag is het bevoegd gezag dat de aanvraag behandelt, voorbereid op het inwinnen van advies (met instemming) van het bestuursorgaan dat bevoegd gezag geweest zou zijn, als de activiteit los (enkelvoudig) aangevraagd zou zijn.

Een overheid voldoet aan het criterium zodra ze in brede zin haar processen voor het behandelen van vergunningaanvragen en meldingen heeft aangepast aan de nieuwe wet. Het gaat daarbij niet alleen om werkafspraken over de behandeling, maar ook over het organiseren van de benodigde competenties. Daarnaast moeten voor complexe aanvragen, waarbij verplicht advies van een andere overheid is vereist, afspraken worden gemaakt over de wijze van samenwerken bij dergelijke gevallen.

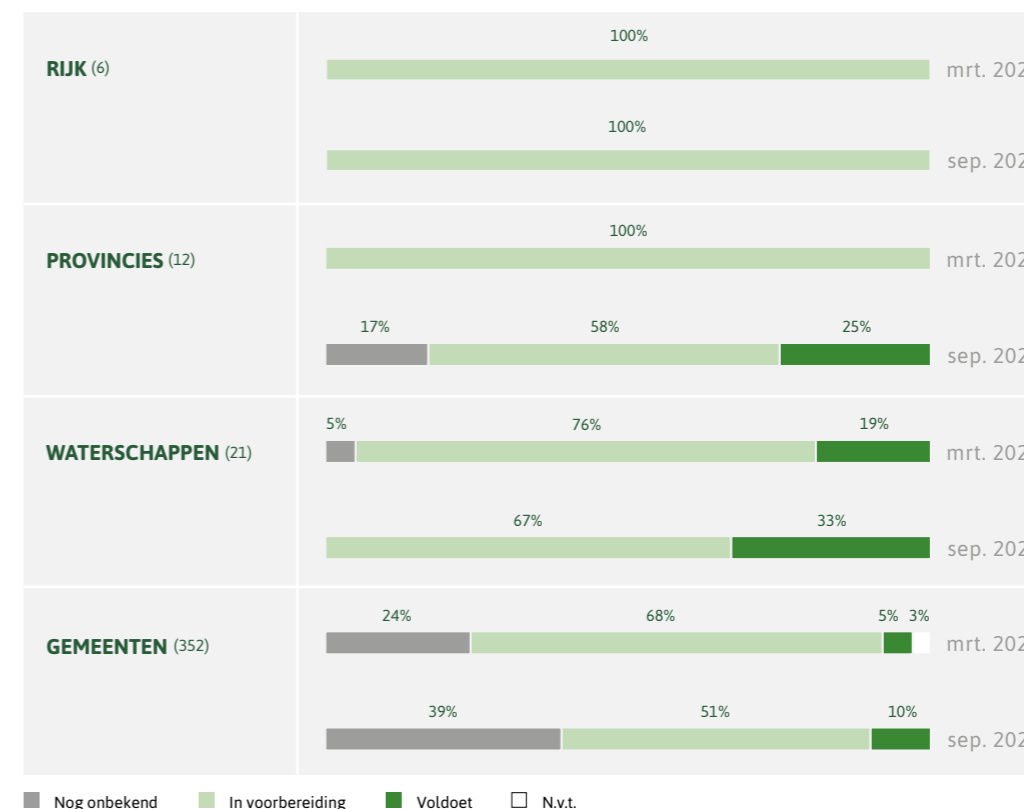
We meten de voortgang op dit criterium via twee indicatoren. Ten eerste de mate waarin de bevoegde gezagen hun procedure voor het behandelen van aanvragen die een 8-wekenprocedure hebben in lijn hebben gebracht met de eisen van de wet. De grootste uitdaging zit voor deze partijen in het aanpassen van processen die voor de invoering van de Omgevingswet nog een wettelijke termijn van meer dan acht weken hadden (bijv. aan aantal categorieën aanvragen die onder de Wabo onder de 26-wekenprocedure vielen) en vanaf de invoeringsdatum opeens een stuk sneller moeten kunnen worden afgehandeld. Daarnaast volgen we de mate waarin de bevoegde gezagen voor de behandeling van meervoudige aanvragen afspraken hebben gemaakt over het inwinnen van verplichte adviezen bij andere overheden. De voortgang op beide aspecten wordt via mijlpalen hierover in de verschillende checklists gevolgd. De overall stand voor het criterium 5.3 als geheel is als volgt:

Grafiek C5.3.1: Mate waarin overheden voldoen aan het criterium vergunningen en meldingen.

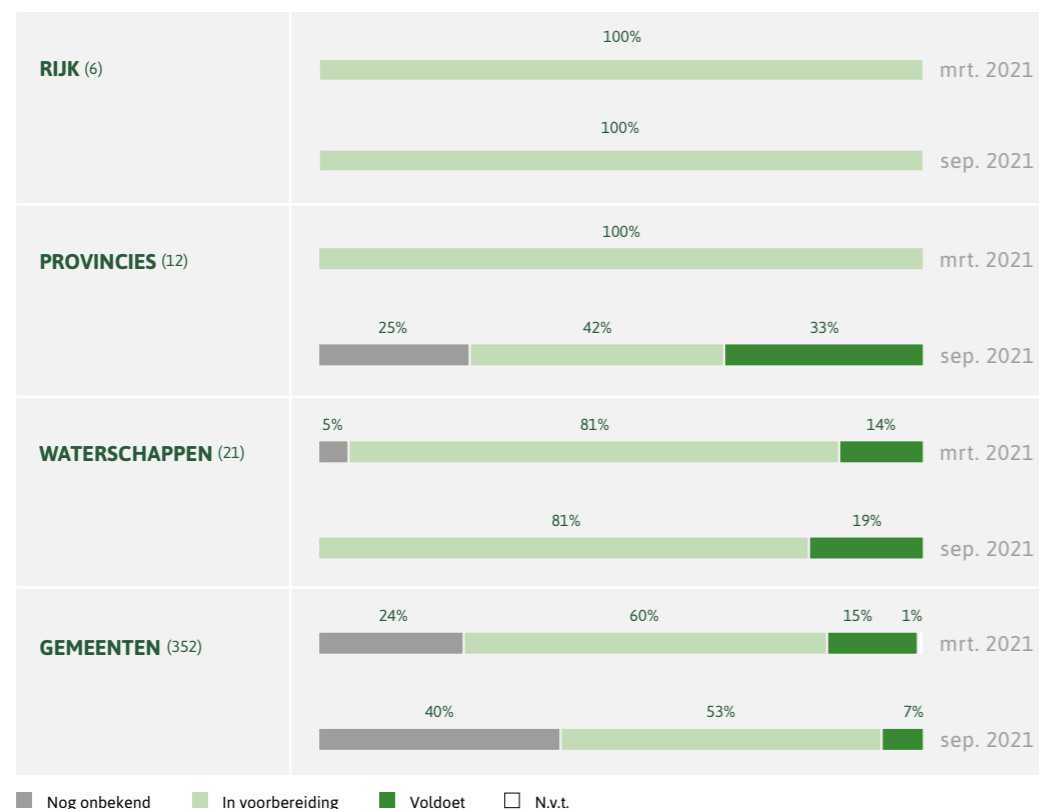

Over de mate waarin een bevoegd gezag al bezig is processen aan te passen voor het kunnen behandelen van omgevingsvergunningaanvragen en meldingen conform de eisen van de Omgevingswet zijn in de roadmaps van de koepels verschillende mijlpalen gedefinieerd die zich veelal in verschillende bewoordingen focussen op (1) in hoeverre ze het vergunningenproces op orde hebben en (2) in hoeverre ze al afspraken hebben vastgelegd met andere overheden over het inwinnen van (verplicht) advies. Dit leidt tot de volgende scores van de overheden op de beide onderdelen van de procesindicator:

Grafiek C5.3.2: Mate waarin overheden hun processen voor behandeling van vergunningen in lijn hebben gebracht met de nieuwe eisen van de Omgevingswet.

Grafiek C5.3.3: Mate waarin overheden zijn gevorderd met het inrichten of aanpassen van processen tot het inwinnen van advies (met instemming) bij specifieke categorieën vergunningaanvragen.

Duiding rijkspartijen

Processen zijn uitgedacht en worden nu zonder techniek al geoefend. Rijkspartijen wachten tot een gevuld en werkend DSO gerealiseerd is zodat na een positieve testfase het grootschalig oefenen ingezet kan worden. Hiervoor is minimaal een half jaar nodig.

Duiding provincies

Er moeten afspraken gemaakt worden over het aanpassen van de processen rond vergunningverlening, over de samenwerking met ketenpartners rond vooroverleg en over gegevensuitwisseling tussen provincies en omgevingsdiensten. Meer dan de helft van de provincies heeft conceptafspraken met de ketenpartners gemaakt of heeft deze in het najaar van 2021 gereed. Een aantal provincies moet nog starten met het maken van de afspraken.

Duiding waterschappen

M.b.t. het inrichten van processen voor de 8-wekenprocedure

Van de 21 waterschappen had op 1 oktober 2021 één-derde zijn processen voor het behandelen van aanvragen voor vergunningen met een wettelijke termijn van acht weken al heringericht, 14% meer dan een halfjaar geleden. De overige waterschappen hebben projecten voorbereid waarmee zij de processen nog gaan herinrichten. Na de focus op de meer technische kant van de implementatie van de Omgevingswet gaan zij hiermee in de komende maanden intensiever aan de slag. Zij gaan er vanuit dat zij hiermee vóór 1 juli 2022 gereed zullen zijn. Daarmee geven de waterschappen aan tijdig de vergunningprocedure te kunnen uitvoeren, zodat met vertrouwen kan worden gesteld dat alle waterschappen dit voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet zullen hebben geregeld.

M.b.t. het inrichten van processen voor het inwinnen van advies

19% van de waterschappen heeft de afspraken met de andere overheden over het verlenen van vergunningen waarvoor advies van derden nodig is reeds gemaakt en het eigen interne proces op grond hiervan reeds aangepast. De overige waterschappen hebben beantwoord zijn gestart met het maken van afspraken met de andere overheden in de regio, maar heeft de afspraken nog niet definitief gemaakt. Deze score is voor de Unie van Waterschappen aanleiding om met de waterschappen over dit onderwerp in gesprek te gaan. Hierbij geldt dat de nodige waterschappen veel en ook sterk verschillende samenwerkingspartners hebben en de voortgang in dergelijke gesprekken ook afhankelijk is van de mate waarin de betreffende collega-overheden daar de mogelijkheden toe hebben. Desondanks gaan alle waterschappen er vanuit dat zij één en ander voor het in werking treden van de wet hebben geregeld.

Duiding gemeenten

Processen

Of gemeenten de behandeling van vergunningen in lijn hebben gebracht met de nieuwe eisen van de Omgevingswet hebben we afgeleid van stand van zaken op de minimale actie: [Proces behandelen vergunningaanvragen en meldingen ingericht](#). We hebben deze minimale actie gesplitst in een procesmatig deel (3a) en een deel (3b) welke ziet op het inwinnen van advies. Deze laatste komt als indicator apart hieronder terug. Deze eerste (3a) hebben we gebruikt om op de indicator 'processen' de voortgang te meten.

61% van de gemeenten heeft deze vraag ingevuld. We zien dat 16% van de respondenten aangeeft deze minimale actie inhoudelijk gereed te hebben. 98% van de respondenten (16% +76%) geeft aan te verwachten de mijlpaal afgerond te hebben voor of rond 1-7-2022. 2% van de respondenten geeft aan pas aan deze eis te voldoen na 1 juli 2022. Vanuit VNG/RIO's blijven we contact onderhouden met gemeenten om te bezien of er knelpunten zijn, waar deze zitten en hoe we daarin kunnen ondersteunen.

Ondanks dat de wijze van uitvragen anders is dan in de vorige halfjaarlijkse rapportage, constateren we dat nagenoeg alle respondenten aangeven eerder dan wel uiterlijk op of rond 1 juli 2022 aan deze minimale actie te voldoen. Dit lijkt in lijn te zijn met de vorige rapportage. Ook nu weer geven veel respondenten (50%) aan pas richting inwerkingtreding van de wet hun processen volledig ingeregeld te hebben en aan de minimale eis te voldoen. We zien dit, mede in combinatie met een late aansluitdatum, als een risico voor het werkend krijgen van de keten. Diverse gemeenten die nu bezig zijn met inregelen geven namelijk aan dat hier meer tijd mee is gemoeid dan aanvankelijk ingeschat (zie ook criterium 5.1).

Dit betekent voor de ketenpartners dat het oefenen (minimaal een half jaar) onder druk komt te staan. Dat kan consequenties hebben voor de doorlooptijden, mogelijk wordt bijvoorbeeld de achtwekentermijn bij gemeenten niet gehaald. Daarnaast constateren de veiligheidsregio's dat de Omgevingswet een zware druk legt op hun leveranciers van zaak- en VTH systemen. De leveranciers geven aan dat er onvoldoende tijd is om alle (ook nieuwe) klanten tijdig te bedienen. Een aantal regio's moet nog een aanbesteding starten of is daarmee bezig. Risico is dat deze veiligheidsregio's niet tijdig beschikken over een zaak- of VTH systeem wat technisch optimaal kan koppelen met een gemeente. Ook dit kan consequenties hebben op de doorlooptijden bij gemeenten.

Het is ook aannemelijk dat door het inregelen van de processen er nieuwe issues en aandachtspunten naar bovenkomen bij gemeenten die vragen om aanpassingen in lokale software of in DSO-LV. Hier is dan beperkt tijd voor.

Ondanks het bovenstaande constateren we dat veel gemeenten actief bezig zijn met het inrichten van de processen.

Inwinnen van advies

Hoe ver gemeenten zijn gevorderd met het inrichten of aanpassen van processen tot het inwinnen van advies (met instemming) bij specifieke categorieën vergunningaanvragen hebben we afgeleid uit de voortgang van de implementatie van de minimale actie: [Proces behandelen vergunningaanvragen en meldingen ingericht](#). Voor de uitvraag hebben we deze minimale actie gesplitst in een procesmatig deel (3a) en een deel (3b) welke ziet op het inwinnen van advies (deze eerste komt als indicator apart hierboven terug). Deze laatste (3b) hebben we gebruikt om op de indicator 'inwinnen advies' de voortgang te meten.

60% van de gemeenten heeft deze vraag ingevuld. We zien dat 11% van de respondenten aangeeft deze minimale actie inhoudelijk gereed te hebben. 99% van alle respondenten (11% +88%) geeft aan te verwachten de mijlpaal afgerond te hebben voor of rond 1-7-2022. Een enkele respondent (1%) geeft aan pas aan deze eis te voldoen na 1 juli 2022 of geeft aan dat dit niet van toepassing is.

Het percentage respondenten dat aangeeft gereed te zijn met dit deel van de minimale actie (12%), is lager dan het percentage een half jaar geleden (20%). Een mogelijke verklaring kan gelegen zijn in de lagere respons en de andere wijze van uitvragen.

Een mogelijke andere -inhoudelijke- verklaring zou kunnen zijn dat de gemeenten die aanvankelijk dachten dat ze op dit punt gereed waren door meer gedetailleerde kennis van de Omgevingswet en het DSO zich realiseren dat er nog (aanvullende) zaken in het proces van inwinnen van advies geregeld dienen te worden. Omgevingsdiensten constateren ook dat zij en hun opdrachtgevers nog werk te doen hebben rond het inrichten van afspraken over basistakenpakket en behandeldiensten en het opstellen/inregelen van toepasbare regels.

Vanuit VNG/ RIO's blijven we contact onderhouden met gemeenten om te bezien of er knelpunten zijn, waar ze zitten en hoe we daarin kunnen ondersteunen.

criterium 5.4: Vergunningen en meldingen - beoordeling

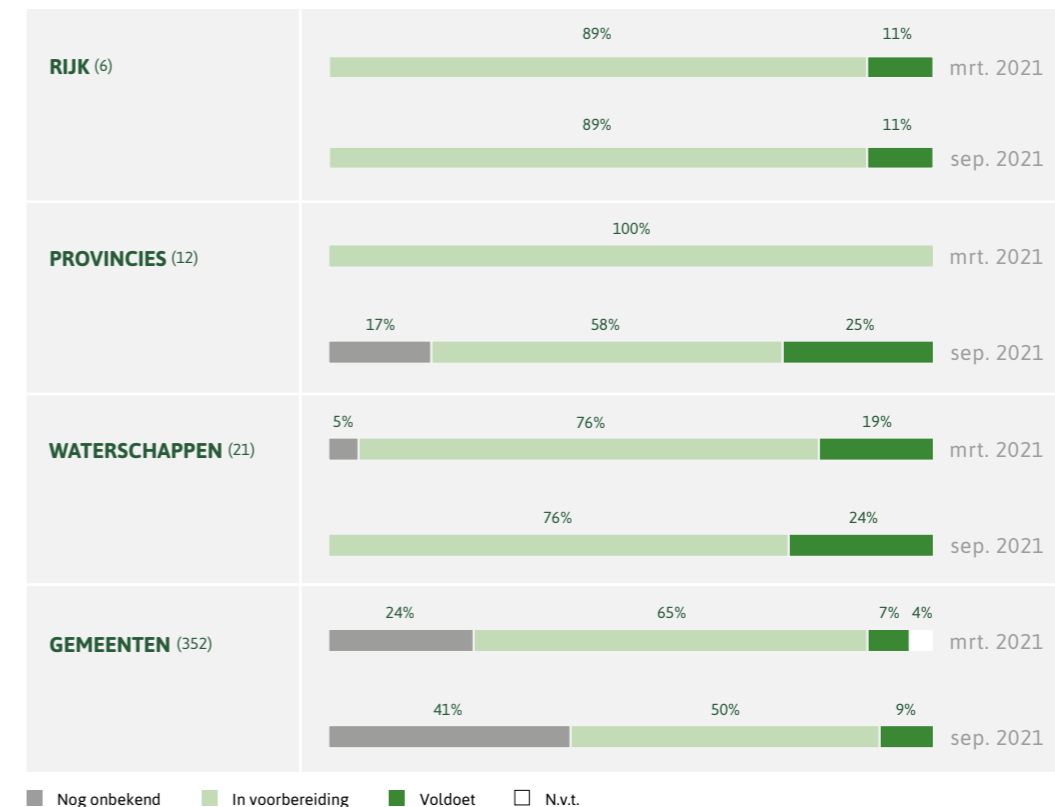
Criterium 5.4 geldt voor alle bevoegd gezagen en luidt:

5.4 Vanaf de invoeringsdatum is het bevoegde gezag (en/of haar uitvoeringsorganisatie) in staat om aanvragen voor omgevingsvergunningen te beoordelen conform de eisen van de Omgevingswet (subcriterium beoordeling).

Met dit criterium wordt bedoeld dat men bij de beoordeling van een aanvraag voor een omgevingsvergunning tenminste voldoet aan de instructieregels uit hoofdstuk 8 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dat betekent dat aanvragen voor een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit ook dienen te voldoen aan de instructieregels voor het omgevingsplan.

De mate waarin een bevoegd gezag zich voorbereidt op het kunnen beoordelen van vergunningaanvragen hebben we in deze halfjaarrapportage vertaald in de mate waarin de vergunningverleners bij hun organisaties zijn getraind in de competenties die nodig zijn om de nieuwe wet en in het bijzonder de regels uit hoofdstuk 8 van het Besluit kwaliteit leefomgeving te kunnen toepassen. In de checklists van de koepels zijn specifieke mijlpalen opgenomen waarin de bevoegde gezagen kunnen aangeven dat (of wanneer) hun medewerkers getraind zijn op de benodigde competenties voor het behandelen en beoordelen van vergunningaanvragen. Voor de vergelijkingscores uit de eerdere halfjaarrapportages is nog gebruik gemaakt van scores op specifieke vragen in de survey hierover. Dit heeft geleid tot het volgende overzicht van de mate waarin overheden al in staat zijn om vergunningaanvragen te kunnen beoordelen conform de eisen van de Omgevingswet.

Grafiek C5.4: Mate waarin overheden in staat zijn om vergunningaanvragen te beoordelen conform de eisen van de Omgevingswet c.q. in hoeverre ze de benodigde competenties in hun organisatie hebben georganiseerd.

■ Nog onbekend ■ In voorbereiding ■ Voldoet □ N.v.t.

Duiding rijkspartijen

Rijkspartijen hebben er vertrouwen in hiermee op tijd voorbereid te zijn. Zaak is wel dat lijnorganisaties hiervoor een zekere tijd van oefenen hebben.

Duiding provincies

Het beoordelen van vergunningen en meldingen is een belangrijk element voor de veranderopgave van provincies (mensen en procedures). Omdat de meeste provincies een groot deel van hun taken op dit gebied hebben uitbesteed aan omgevingsdiensten vinden gesprekken plaats tussen provincies en omgevingsdiensten over samenwerking en verantwoordelijkheden. Binnen provincies worden medewerkers opgeleid om met de Omgevingswet te kunnen werken. Ook medewerkers van omgevingsdiensten hebben 'train-the-trainer' trajecten doorlopen. Vanuit het oefenen en het opdoen van praktijkervaring zal de inhoudelijke kennis verder ontwikkeld en verdiept worden. Alle omgevingsdiensten verwachten tijdig hun mensen opgeleid te hebben om te kunnen starten met de uitvoering per datum inwerkingtreding.

Duiding waterschappen

Het daadwerkelijke proces van vergunningverlening en afhandeling van meldingen is een combinatie van het maken van werkafspraken met ketenpartners, het zorgen voor voldoende competenties bij medewerkers en het aanpassen van processen binnen de eigen organisatie. Dit maakt het complex. Desondanks geeft een substantieel aandeel van de waterschappen, namelijk een kwart, aan hier al klaar voor te zijn. De overige waterschappen hebben de rest van de voorbereidingsperiode nodig om dit geheel af te ronden. Alle waterschappen schatten in voor 1 juli 2022 gereed te zijn, zodat zij op dat moment ook dit aspect van de Omgevingswet kunnen uitvoeren.

Duiding gemeenten

In hoeverre gemeenten in staat zijn om vergunningaanvragen te beoordelen conform de eisen van de Omgevingswet (c.q. in hoeverre ze de benodigde competenties in hun organisatie hebben georganiseerd) hebben we afgeleid uit de voortgang van de implementatie van de minimale actie: [Kunnen beoordelen vergunningaanvragen](#).

61% van de gemeenten heeft deze vraag ingevuld. We constateren dat 16% van de respondenten aangeeft deze minimale actie inhoudelijk gereed te hebben. 99% van alle respondenten (16% +83%) geeft aan te verwachten de mijlpaal afgerond te hebben voor of rond 1-7-2022. 1% van de respondenten geeft aan deze eis af te ronden na 1 juli 2022.

Voor opleidingen en competenties zijn bij omgevingsdiensten 'train-the-trainer' trajecten doorlopen. Vanuit het oefenen en het opdoen van praktijkervaring wordt de inhoudelijke kennis verder ontwikkeld en verdiept. Alle omgevingsdiensten verwachten tijdig hun mensen voldoende opgeleid te hebben om te kunnen starten met de uitvoering. De veiligheidsregio's verwachten op tijd gereed te zijn met opleidingen. Randvoorwaarde is dat medewerkers hebben kunnen oefenen. Zoals eerder aangegeven is dit nog een aandachtspunt.

We willen benadrukken dat er ook na 1 juli 2022 ruimte en aandacht moet zijn voor opleiding en scholing. Veel medewerkers zijn druk met het primaire proces bezig en hebben nu nog niet de tijd om zich te verdiepen in de nieuwe manier van werken. Ook wordt pas bij het daadwerkelijk toepassen van de materie na inwerkingtreding de complexiteit zichtbaar. Vanuit VNG/ RIO's blijven we contact onderhouden met gemeenten om te bezien of er knelpunten zijn, waar ze zitten en hoe we daarin kunnen ondersteunen.

BIJLAGE 1: STAND GEMEENTEN OPGEDEELD NAAR GROOTTEKLASSE

Stand gemeenten opgedeeld naar grootteklasse

Percentage van organisaties die voldoen aan de minimum eisen zoals gemeten in maart 2021 en de stijging t.o.v. september 2020

CRITERIUM	4 OMGEVINGSPLAN	5.1 VERGUNNINGEN TECHNIEK	5.2 VERGUNNINGEN INDIENINGSVEREISTEN	5.3 VERGUNNINGEN PROCES	5.4 VERGUNNINGEN BEOORDELING
Totaal					
Voldoet	7%	74% (+21%)	10% (+7%)	5% (+4%)	9% (+2%)
In voorbereiding	89%	17%	84%	57%	51%
Nog onbekend	4%	9%	6%	38%	40%
nvt					
Minder dan 5.000 inwoners					
Voldoet		20%	(-20%)		(-40%)
In voorbereiding	100%	60%	100%	40%	40%
Nog onbekend		20%		60%	60%
5.000 tot 10.000 inwoners					
Voldoet		78% (+11%)	11% (+11%)		(-11%)
In voorbereiding	100%	22%	89%	33%	44%
Nog onbekend				67%	56%
10.000 tot 20.000 inwoners					
Voldoet	9% (+4%)	73% (+28%)	8% (+5%)	3% (+3%)	6% (+3%)
In voorbereiding	86%	19%	89%	55%	50%
Nog onbekend	5%	8%	3%	42%	44%
nvt					
20.000 tot 50.000 inwoners					
Voldoet	5% (-2%)	72% (+25%)	9% (+7%)	5% (+4%)	9% (+2%)
In voorbereiding	89%	17%	82%	57%	50%
Nog onbekend	6%	11%	10%	38%	41%
nvt					
50.000 tot 100.000 inwoners					
Voldoet	11% (-2%)	86% (+10%)	16% (+10%)	9% (+5%)	13% (+4%)
In voorbereiding	85%	13%	78%	53%	49%
Nog onbekend	4%	1%	6%	36%	38%
nvt				2%	
100.000 tot 150.000 inwoners					
Voldoet	15% (+15%)	77% (+16%)	15% (+7%)	16% (+16%)	31% (+23%)
In voorbereiding	85%	15%	85%	69%	54%
Nog onbekend		8%		15%	15%
150.000 tot 250.000 inwoners					
Voldoet		71%	7% (-7%)	(-7%)	(-7%)
In voorbereiding	100%	7%	93%	86%	79%
Nog onbekend		21%		14%	21%
250.000 inwoners of meer					
Voldoet		100% (+25%)			25% (+25%)
In voorbereiding	100%		100%	75%	50%
Nog onbekend				25%	25%

BIJLAGE 2: TABEL STAND PER CRITERIUM IN PERCENTAGES

Criterion 1: Omgevingsvisie

STATUS	RIJK ⁽¹⁾		PROVINCIES ⁽¹²⁾		WATERSCHAPPEN ⁽⁻⁾		GEMEENTEN ⁽⁻⁾	
	mrt. 2021	sep. 2021	mrt. 2021	sep. 2021	mrt. 2021	sep. 2021	mrt. 2021	sep. 2021
Totaalscore								
Voldoet	100%	100%	84%	84%	nvt	nvt	nvt	nvt
In voorbereiding	0%	0%	8%	16%	nvt	nvt	nvt	nvt
Nog onbekend	0%	0%	8%	0%	nvt	nvt	nvt	nvt
Inhoud								
Voldoet	100%	100%	84%	84%	nvt	nvt	nvt	nvt
In voorbereiding	0%	0%	8%	16%	nvt	nvt	nvt	nvt
Nog onbekend	0%	0%	8%	0%	nvt	nvt	nvt	nvt
Publicatie								
Voldoet	100%	100%	84%	84%	nvt	nvt	nvt	nvt
In voorbereiding	0%	0%	0%	0%	nvt	nvt	nvt	nvt
Nog onbekend	0%	0%	16%	16%	nvt	nvt	nvt	nvt

Criterion 2: Omgevingsverordening

STATUS	RIJK ⁽⁻⁾		PROVINCIES ⁽¹²⁾		WATERSCHAPPEN ⁽⁻⁾		GEMEENTEN ⁽⁻⁾	
	mrt. 2021	sep. 2021	mrt. 2021	sep. 2021	mrt. 2021	sep. 2021	mrt. 2021	sep. 2021
Totaalscore								
Voldoet	nvt	nvt	0%	0%	nvt	nvt	nvt	nvt
In voorbereiding	nvt	nvt	100%	100%	nvt	nvt	nvt	nvt
Nog onbekend	nvt	nvt	0%	0%	nvt	nvt	nvt	nvt
Inhoud								
Voldoet	nvt	nvt	0%	0%	nvt	nvt	nvt	nvt
In voorbereiding	nvt	nvt	100%	84%	nvt	nvt	nvt	nvt
Nog onbekend	nvt	nvt	0%	16%	nvt	nvt	nvt	nvt
Techniek								
Voldoet	nvt	nvt	92%	100%	nvt	nvt	nvt	nvt
In voorbereiding	nvt	nvt	8%	0%	nvt	nvt	nvt	nvt
Nog onbekend	nvt	nvt	0%	0%	nvt	nvt	nvt	nvt
Publicatie								
Voldoet	nvt	nvt	0%	0%	nvt	nvt	nvt	nvt
In voorbereiding	nvt	nvt	100%	84%	nvt	nvt	nvt	nvt
Nog onbekend	nvt	nvt	0%	16%	nvt	nvt	nvt	nvt

Criterion 3: Projectbesluit

STATUS	RIJK ⁽⁶⁾		PROVINCIES ⁽¹²⁾		WATERSCHAPPEN ⁽²¹⁾		GEMEENTEN ⁽⁻⁾	
	mrt. 2021	sep. 2021	mrt. 2021	sep. 2021	mrt. 2021	sep. 2021	mrt. 2021	sep. 2021
Totaalscore								
Voldoet	0%	0%	17%	100%	29%	33%	nvt	nvt
In voorbereiding	100%	100%	83%	0%	67%	67%	nvt	nvt
Nog onbekend	0%	0%	0%	0%	4%	0%	nvt	nvt

Criterion 4: Omgevingsplan

STATUS	RIJK ⁽⁻⁾		PROVINCIES ⁽⁻⁾		WATERSCHAPPEN ⁽⁻⁾		GEMEENTEN ⁽³⁵²⁾	
	mrt. 2021	sep. 2021	mrt. 2021	sep. 2021	mrt. 2021	sep. 2021	mrt. 2021	sep. 2021
Totaalscore								
Voldoet	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	7%	7%
In voorbereiding	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	85%	89%
Nog onbekend	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	8%	4%
Proces								
Voldoet	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	8%	8%
In voorbereiding	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	67%	48%
Nog onbekend	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	24%	43%
nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	1%	1%
Techniek								
Voldoet	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	56%	79%
In voorbereiding	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	24%	11%
Nog onbekend	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	20%	10%

criterium 5: Vergunningen en meldingen

STATUS	RIJK ⁽⁹⁾		PROVINCIES ⁽¹²⁾		WATERSCHAPPEN ⁽²¹⁾		GEMEENTEN ⁽³⁵²⁾	
	mrt. 2021	sep. 2021	mrt. 2021	sep. 2021	mrt. 2021	sep. 2021	mrt. 2021	sep. 2021
5.1 Techniek								
Totaalscore								
Voldoet	60%	70%	58%	84%	76%	86%	53%	74%
In voorbereiding	40%	10%	34%	8%	24%	10%	41%	17%
Nog onbekend	0%	20%	8%	8%	0%	4%	6%	9%
5.2 Indieningsvereisten								
Totaalscore								
Voldoet	nvt	nvt	0%	0%	57%	81%	4%	10%
In voorbereiding	nvt	nvt	100%	92%	29%	19%	88%	84%
Nog onbekend	nvt	nvt	0%	8%	14%	0%	8%	6%
Inhoud								
Voldoet	nvt	nvt	0%	0%	57%	86%	5%	11%
In voorbereiding	nvt	nvt	100%	67%	14%	14%	69%	47%
Nog onbekend	nvt	nvt	0%	33%	29%	0%	24%	42%
nvt							2%	
Techniek								
Voldoet	nvt	nvt	33%	58%	57%	86%	48%	72%
In voorbereiding	nvt	nvt	34%	0%	29%	0%	28%	16%
Nog onbekend	nvt	nvt	33%	42%	14%	14%	24%	12%
Registratie								
Voldoet	nvt	nvt	33%	58%	57%	86%	48%	72%
In voorbereiding	nvt	nvt	34%	0%	29%	0%	29%	16%
Nog onbekend	nvt	nvt	33%	42%	14%	14%	23%	12%

STATUS	RIJK ⁽⁹⁾		PROVINCIES ⁽¹²⁾		WATERSCHAPPEN ⁽²¹⁾		GEMEENTEN ⁽³⁵²⁾	
	mrt. 2021	sep. 2021	mrt. 2021	sep. 2021	mrt. 2021	sep. 2021	mrt. 2021	sep. 2021
5.3 Proce								
Totaalscore								
Voldoet	0%	0%	0%	8%	10%	14%	1%	5%
In voorbereiding	100%	100%	100%	84%	85%	86%	73%	57%
Nog onbekend	0%	0%	0%	8%	5%	0%	24%	38%
nvt							2%	
Vergunningsprocedure								
Voldoet	0%	0%	0%	25%	19%	33%	5%	10%
In voorbereiding	100%	100%	100%	58%	76%	67%	68%	51%
Nog onbekend	0%	0%	0%	17%	5%	0%	24%	39%
nvt							3%	
Advies inwinnen								
Voldoet	0%	0%	0%	33%	14%	19%	15%	7%
In voorbereiding	100%	100%	100%	42%	81%	81%	60%	53%
Nog onbekend	0%	0%	0%	25%	5%	0%	24%	40%
nvt							1%	
5.4 Beoordeling								
Totaalscore								
Voldoet	11%	11%	0%	25%	19%	24%	7%	9%
In voorbereiding	89%	89%	100%	58%	76%	76%	65%	51%
Nog onbekend	0%	0%	0%	17%	5%	0%	24%	40%
nvt							4%	

Dit is een uitgave van:

Programma Aan de slag met de Omgevingswet

www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl

oktober 2021

Het programma Aan de slag met de Omgevingswet is
een initiatief van VNG, IPO, UvW en het Rijk.